75STE JAARGANG No. 9717 DINSDAG 14 JANUARI 1958

Amigoe di Curaçao

DAGBLAD VOOR DE NEDERLANDSE ANTILLEN

Hoofdredacteur: A. G. Jansen Kantoor: Conscientiesteeg 27—29 Telefoon: Redactie: 23858. Advertenties: 23550 Abonnementen en Bezorging: 24399 Uitgave: N.V. Paulus Drukkerij, Willemstad, Curaçao

Schorsingskwestie morgen voor ambtenaren-gerecht

Oranjestad. — In kort geding wordt morgen vroeg om tien uur op Curaçao het bezwaarschrift van mr H. C. Willemsen tegen zijn schorsing als commissaris van politie op Aruba door de ambtenarenrechter behandeld. De heer Willemsen zal de zitting bijwonen. Als raadsman van de geschorste commissaris treedt op mr P. P. C. H. van der Voort.

P.A.A. en K.L.M. hebben kantoor in H.C.I.

Willemstad. — Hedenochtend werden twee Passage kantoortjes in Hotel Curaçao Intercontinental geopend, een van de KLM en een van de PAA. Deze twee kantoren nemen de gasten van het Hotel een hoop werk uit handen aangezien deze niet meer de stad in hoeven om passage te boeken e.d. De kantoortjes werden met een korte speech van de KLM directeur W.I.B., de heer Steensma, geopend.

Japan gaat atoomschepen bouwen

Tokio. — In Japan zal men in het voorjaar beginnen met de bouw van twee atoomschepen, een tankboot van 80.000 ton en een 20.000 ton metend passagiersschip.

De tankboot, met een hoge-drukwaterreactor, wordt gebouwd door de Mitsoebisji Nippon scheepswerf te Jokohama. De hoofdingenieur van de werf maakte bekend, dat de tekeningen klaar zijn en dat in de komende lente de kiel voor het schip zal worden gelegd.

Het passagiersschip wordt gebouwd door de Sjin Mitsoebisji werf te Kobe. Dit schip is bestemd voor passagiersvervoer tussen Japan en Zuid-Amerika.

P.P.A.-pamflet: Comm. Willemsen is geschorst en er zullen er meer volgen!

Oranjestad. — Gisteren werden op Aruba in grote hoeveelheden oranjegetinte pamfletten verspreid met de embleem van de PPA. In het Engels en Papiaments stond het navolgende „verweer" van deze partij te lezen (door ons in het nederlands vertaald):

„Volgens bekomen inlichtingen is de commissaris van politie Hendrik Cornelis Willemsen geschorst in verband met vermeende onregelmatigheden, gepleegd tijdens het onderzoek in de zaak tegen Fichi Croes.

De zaak tegen genoemde commissaris Willemsen zal deugdelijk worden onderzocht en te zijner tijd zullen wij het publiek nadere bijzonderheden verschaffen.

Het recht schrijdt voort! De wielen malen langzaam, maar zeker! Want wij zijn er van overtuigd, dat er een samenzwering is tegen de PPA. waarvan de heer Fichi Croes het slachtoffer is geworden. Als we de feiten analyseren, dan zien we duidelijk, dat de hele aktie tegen Fichi onlogisch is en elke basis van waarheid en overtuiging mist.

Wat zijn de feiten? Richardson, een Britse chauffeur, ontving een schadevergoeding in april 1957 en indien hij ƒ 2400,— minder had ontvangen, dan waar hij recht op had, zou hij dit onmiddellijk hebben opgeëist en het kantoor op zijn kop hebben gezet om zijn geld te krijgen.

Overal in de wereld zal iemand, die minder geld ontvangt, dan waar hij recht op heeft, dit onmiddellijk opeisen, of zijn rechten daarop verliezen.

Waarom dan diende Richardson pas zeven maanden later, in november 1957, zijn klacht in? Waarom vond dit plaats, nadat mr Kwartsz, de oud-gezaghebber van Aruba, bericht had ontvangen, dat zijn ambtstermijn niet zou worden verlengd?

Tenslotte gaat het eenvoudig om het woord van de heer Fichi Croes tegen dat van Richardson; het is het woord van onze Arubaanse gedeputeerde tegen het woord van een Britse taxi-chauffeur. Kan men zich voorstellen hoe het woord van zulk een man meer waarde kan hebben, dan dat van de heer Croes?

Wij kunnen duidelijk zien, dat achter dit alles een komplot zit, een samenzwering van perverse, koloniale elementen, die niet wensen dat de macht in handen is van onze eigen zonen van het land, elementen, die net als vroeger aan de macht willen blijven; die niet wensen te zien, dat onze arbeiders vooruit gaan, die hen wensen te blijven uitzuigen, zoals het hen belieft.

Zij stellen zich volledig tegenover onze partij, omdat:

1. De P.P.A. de sociale wetten in het belang van onze arbeiders maakte en maakt.

2. De P.P.A. de macht weg neemt van die koloniale elementen, die onze autonomie saboteren en die ons volk in slavernij wensen te houden.

3. De P.P.A. grote werken uitvoert, zoals men die nimmer op Aruba heeft gezien, zodat de arbeiders niet afhankelijk behoeven te zijn van slechts één arbeidsbron en opdat Aruba in het algemeen moge vooruitgaan.

Dit zijn de redenen waarom de genoemde elementen ons zo haten, dat zij onze partij proberen te vernielen.

Indien wij om onze arbeiders te verdedigen en hen het dagelijks brood te garanderen, indien wij om ons volk te bevrijden van genoemde perverse, koloniale elementen; indien wij om deze redenen moeten worden gestraft, dan zullen wij onze straf met genoegen aanvaarden.

Maar de beurt komt ook aan het volk om onze perverse vijanden te straffen en wel op de verkiezingsdag, als het volk zijn waardige vertegenwoordigers kiest. Want de rode stip voor de namen heeft op de verkiezingsdag meer kracht dan de geweren en bajonetten en het zal weer aan de PPA de kracht geven om de strijd tegen onrechtvaardigheid en slavernij voort te zetten en om vrijheid en vooruitgang te brengen op Aruba.

Commissaris Willemsen is geschorst en er zullen er meer volgen. Ons volk moet goed op de navolgende initialen letten: K.W.I.E.L.S. van diegenen, die de kern vormen van de samenzweerders tegen de PPA en tegen het volk.

Houdt deze in gedachten en let op wat met hen zal gebeuren.

P.P.A."

(Op Aruba vindt men het niet zo erg moeilijk het geheimschrift van de P.P.A. te ontcijferen. Zeker niet na wat in „La Prensa" en „Democraat" (zie ons hoofdartikel) de laatste dagen zoal werd gepubliceerd.

Hier is de oplossing van het raadsel der letters:

K van oud-gezaghebber mr Kwartsz

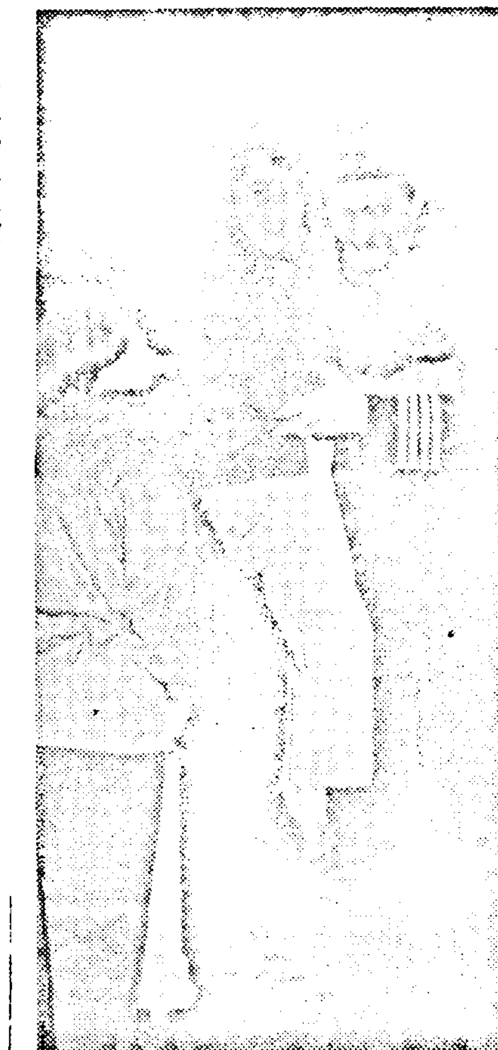
W van de geschorste politie-commissaris mr Willemsen

I van de rechter-commissaris mr Immerzeel

E onbekend, maar velen gissen, dat dit de heer Eman zal zijn.

L van de Britse (vice) consul Lees

S van de redakteur-uitgever van Chuchubi, de heer Schouten.

Op het Hurn Vliegveld, nabij Bournemouth in Engeland landde de Engelse Skymaster, die in Albanië door jetstraaljagers gedwongen werd te landen. Foto: de captain van de vliegmachine, Marion Kozubski, met zijn dochter Shena, die met zijn vrouw en andere familieleden de bemanningsleden ontving.

Koningin staat deel van Het Loo af aan repatriërende Nederlanders

Den Haag. — H. M. de koningin heeft een gedeelte van het paleis Het Loo ter beschikking gesteld van de minister van maatschappelijk werk om aan te wenden tot huisvesting van repatriërende landgenoten uit Indonesië.

Het afgestane gedeelte biedt woonruimte voor ongeveer 40 personen.

Indonesische handel op Hongkong neemt toe

Hongkong. — Volgens zakenkringen in Hongkong plaatsen Indonesische importeurs op het ogenblik in totdusver ongekende mate orders in Hongkong, vermoedelijk als gevolg van het tekort aan dagelijkse levensbehoeften op de Indonesische markt na de beperkingen op de invoer, welke v o o r het uitbreken der moeilijkheden met Nederland werden ingesteld.

In deze eerste dagen bestelden de Indonesiërs reeds 300.000 rollen ongebleekt katoen in Hongkong, terwijl ook katoenen garens, emaille- en aluminiumwaren, tricotgoederen en allerlei andere artikelen werden besteld.

Volgens deze zakenkringen neemt ook de export van Hongkong naar Singapore en Malakka toe, om te voorzien in de behoeften van de handelaren op de afgelegen Indonesische eilanden. Er wordt namelijk intensief ruilhandel door deze eilanden bedreven.

Antwoord op vragen van DEBROT

MIN.-PRESIDENT nam geen kennis van publicaties in „Amigoe" m. b. t. regeringsbeleid

Willemstad. — Het Statenlid mr. I. C. Debrot heeft enige tijd geleden de minister-president de volgende vragen gesteld.

1. Heeft de minister kennis genomen van de publikaties van mr. M. F. da Costa Gomez in het dagblad „Amigoe di Curacao" dd. vrijdag 13 december 1957 en zaterdag, 21 december 1957, respectievelijk onder de titel „Onwettige Benoeming" en „Administratieve Nulliteiten", waarin o.a. de rechtsgeldigheid van de benoeming van de heer De Boer tot tijdelijk gezaghebber van het eilandgebied Aruba en de rechtsgeldigheid van de door deze functionaris getroffen beschikkingen wordt betwist?
2. Zo ja, kan de minister berichten of hij de opvatting van de schrijver deelt?
3. Indien vorenvermelde vraag negatief wordt beantwoord, kan de minister dan mededelen waarom niet?

Hierop antwoordde de minister-president d.d. 13 januari j.l. het volgende:

„Met verwijzing naar Uw brief van 3 dezer no. V.-31-108, waarbij U mij deed toekomen een drietal vragen, welke het Statenlid, de heer mr. I. C. Debrot, met gebruikmaking van het bepaalde in artikel 50 van het Reglement van Orde der Staten aan mij wenst te stellen, heb ik de eer U ter beantwoording daarvan te berichten, dat ik van de daarin genoemde krantenartikelen geen kennis heb genomen."

Het antwoord van de minister vormt een ernstig beschuldiging aan het adres van de Regerings Voorlichtings Dienst. Deze dienst heeft immers mede tot taak de regering op de hoogte te houden van alle belangrijke publicaties in pers en radio, die verband houden met het beleid van de regering en de overheidstaak in het algemeen.

Wij geloven, dat de in ons blad verschenen publicaties van mr. dr. M. F. Da Costa Gomez n.a.v. de benoeming van de heer de Boer tot tijdelijk gezaghebber van Aruba als voor de regering belangrijk aangemerkt mogen worden.

Wanneer de R.V.D. de regering van deze publicaties echter wél op de hoogte heeft gesteld, betekent het ministeriële antwoord een verachting van de publieke opinie in een zeer belangrijke aangelegenheid.

Wij hopen, dat de Staten er bij de eerstkomende gelegenheid op zullen staan, in deze een duidelijk antwoord van de regering te ontvangen!

Simpele vraag!

„Democraat" van 8 januari j.l. heeft ons nu eens eindelijk precies ingelicht omtrent de gang van zaken met de chauffeur Richardson op Aruba, waaruit de zaak — Croes ten slotte is voortgesproten.

Wij lezen daar:

„Op 19 november 1957 beweert Richardson dat Croes hem f. 2000.— te weinig heeft gegeven. Croes zegt, dat hij alles heeft gegeven".

In een PPA.pamflet heet het:

„Richardson, een britse chauffeur, ontving een schadevergoeding in april 1957, en indien hij f. 2400.— minder had ontvangen dan waar hij recht op had, zou hij dit onmiddellijk hebben opgeeist "

Nu kunnen wij er niet meer uit! Had Richardson volgens zijn zeggen nu f. 2000.— of f. 2400.— te weinig gekregen? Dit is toch wel belangrijk in verband met het onderzoek. En het Antilliaanse volk is graag goed ingelicht!

JOODSE schroothandelaar die Duitsers lood en koper verkocht, woont rustig in Israel

Jeruzalem. — De Roemeens-Joodse schroothandelaar Joseph Joanovici, die, ofschoon hij niet kon schrijven en nauwelijks kon lezen, in de afgelopen oorlog een fortuin van ruim 42.000.000 Ned. gulden wist te vergaren door tijdens de bezetting van Frankrijk aan de Duitsers lood en koper te verkopen, en die thans door de Franse justitie wordt gezocht, blijkt rustig in een deftige wijk van Haifa, in Israel, te wonen.

Joanovici was, wegens samenwerking met de Duitsers, tot vijf jaar gevangenisstraf veroordeeld. Toen twee jaar van zijn straf verstreken was, werd hij uit de gevangenis ontslagen, doch met de beperkende bepaling, dat hij zijn woning te Mende, in midden-Frankrijk, niet mocht verlaten. Gedurende zijn (beperkte) invrijheidsstelling maakte hij zich schuldig aan oplichting, het uitgeven van ongedekte cheques en belastingontduiking

In verband hiermede zijn dagvaardigingen tegen hem uitgevaardigd, om voor rechtbanken van Mende en Lyon terecht te staan.

Van Parijse juridische zijde wordt vernomen dat Frankrijk Israël om uitlevering van Joanovici heeft gevraagd. De Israëlische politie zegt echter, dat nog geen uitleveringsverzoek werd ontvangen.

Volgens de Israelische immigratiewetgeving kunnen Joden uit elk land naar Israel emigreren. Men meent, dat Joanovici van deze bepaling gebruik heeft gemaakt en dat hij zich heeft weten aan te sluiten bij een groep Joodse emigranten.

Gulf Oil Corporation

Pittsburgh. — De Gulf Oil Corporation heeft bekend gemaakt, dat zij van plan is in 1958 het recordbedrag van 692 miljoen dollar te investeren, waarvan 564 miljoen dollar in nieuwe fabrieken en installaties en de rest in verkenningen en boringen. De 564 miljoen dollar zullen bijna geheel in het westelijk halfrond en wel voornamelijk in de V.S. worden geïnvesteerd. Voor de verkenningen buiten de V.S. zal ongeveer 32 miljoen dollar worden besteed.

De heer Christiaan Winkel tweede wnd. gouverneur van de Nederl. Antillen

Willemstad. — Bij Koninklijk Besluit van de 11de januari 1958 No. 1 is de heer Christiaan Winkel GAzn benoemd tot tweede wnd. Gouverneur van de Nederlandse Antillen.

De heer Winkel werd geboren op Curaçao de 12de juli 1899. Hij bezocht de Hendrikschool en werd in 1912 voor verdere opleiding naar Nederland gezonden; in aansluiting hierop werd de Rijks H.B.S. te Wageningen doorlopen; direct na de H.B.S.-tijd, in de eerste Wereldoorlog, volgde de militaire dienst bij het 22ste regiment Infanterie te Ede.

Na verkrijging van militair verlof keerde hij in 1920 naar Curaçao terug, waarop in 1930 definitief ontslag uit de militaire dienst volgde in de rang van reserve tweede luitenant.

Na zijn terugkeer op Curaçao ontving de heer Winkel een commerciële opleiding bij zijn vader, de toenmalige leidende directeur van de firma C. Winkel en Zonen, in welke firma hij als vennoot werd opgenomen. Toen onlangs de firma C. Winkel en Zonen omgezet werd in een N.V. werd hij hiervan directeur. Thans bekleedt hij de functie van Commissaris van dezelfde N.V.

De heer Winkel is gehuwd. In de tweede wereldoorlog was hij lid van de INCU (Commissie voor inkoop en distributie van levensmiddelen t.b.v. het eiland Curaçao); sinds 1944 is hij bestuurslid van de Curaçaose Kamer van Koophandel en Nijverheid; sinds haar oprichting is hij voorzitter van de „Association of Shelldealers".

De heer Winkel is oud-lid van de kerkeraad van de Veren. Protestantse Gemeente en gewezen bestuurslid van de Protestantse Vereniging voor Liefdadigheid en Maatschappelijk Werk; hij was vanaf de oprichting luitenant bij het vrijwilligerskorps Curaçao; hij was of is voorts bestuurslid van vele liefdadige instellingen; jarenlang was hij ook penningmeester en actief lid van het „Curaçaos Philharmonisch Orkest".

De heer Winkel heeft vele reizen ondernomen naar West- en Zuid-Europa; ook Suriname, de Verenigde Staten van N.A., Venezuela, Colombia, Panama en Costa Rica werden door hem bezocht.

★★★ Gevaarlijke journalistiek

Het is nuttig, dat onze lezers kennis nemen van hetgeen bladen als „La Prensa" en „Democraat" de laatste weken schrijven over de affaires-De Wit en Croes. Dit is daarom van zo groot belang, omdat deze bladen de weerslag vormen van hetgeen in de kringen van de Democratische Partij en haar vertegenwoordigers in Regering en Staten leeft. Men kan daaruit zonder enige moeite opmaken wat de mensen, die momenteel het heft in handen hebben, denken over de waarde van het Statuut en uit welke ideeën de gevaarlijke daden voortkomen, waardoor de Antilliaanse gemeenschap de laatste tijd in beroering wordt gebracht.

Wij beginnen met een passus uit het hoofdartikel van „Democraat" van 8 januari, die wij gisteren ontvingen.

Nadat de schrijver heeft uitgeweid over de voorgeschiedenis van de zaak-Croes, wordt allereerst een beschuldiging geuit aan het adres van de rechterlijke macht, een beschuldiging, zo zwaar, dat het ons buitengewoon zal verwonderen, wanneer deze geen strafvervolging zal uitlokken. Wij lezen daar aldus (vet gedrukt van ons — Red.):

„Alle dingen, die bij de rechtspleging onregelmatig konden zijn, waren onregelmatig. Zowel Rechter-Commissaris als Rechter toonden al, dat zij hun oordeel over Croes reeds hadden gevormd, of dat zij ieder kwaad gerucht (zoals lasterlijke beweringen, dat Croes de benen wilde nemen) tegen Croes geloofden."

Iets verderop vervolgt het artikel aldus:

„Hoe het zij — het is wel duidelijk, dat men er op alle manieren op uit is geweest — niet om de klacht van Richardson te onderzoeken, maar om Croes te pakken te krijgen.

Het kleine kliekje op Aruba, dat zich niet heeft willen neerleggen bij het feit, dat er eilandelijke autonomie bestaat, dat de autoriteit van gedeputeerden niet wil accepteren, dat nog altijd meent los van de nieuwe rechtsorde een eigen, in wezen koloniale rechtsorde te moeten handhaven, dit kliekje is losgebarsten.

Het ging erom Croes zo gauw mogelijk in voorarrest te krijgen. Niet alleen aan om hem zo gauw mogelijk in de cel te krijgen; vooral geen huisarrest geven, zoals men vorig jaar bijvoorbeeld aan het Statenlid Gerharts gaf. DIE was tenslotte een hollander, wat u? Croes is maar een Arubaan.

De zwermen politie-agenten, die er om Croes heendraaiden — ook toen hij waarnemend gezaghebber was, dus hoofd van politie — het bespionneren van de minister van Financiën op Aruba, het wantrouwen tegen hooggeplaatste autoriteiten en ambtenaren, een onrechtmatige telegramcensuur, de mentaliteit, dat de politie er is om met de knuppel te zwaaien en vooral zich afgescheiden moeten houden van de bevolking, dit alles bewijst een grondig verkeerde mentaliteit; een mentaliteit, die eruit moet.

Als DIT een voorbeeld is van de Nederlandse opvatting van rechtszekerheid, bedanken wij feestelijk daarvoor. Dan liever geen Statuut en geen loze woorden, geen huichelarij en verkapte diktatuur, geen krokodillentranen over een proces-Jungschläger als wij een heel wat onrechtmatiger proces-Croes hebben.

Enquette

Wij hopen, dat de Staten een enquête zullen instellen naar de gang van zaken op Aruba, naar de rechtspleging, naar het samenspel van rechter-commissaris en de commissaris van politie, en de oud-gezaghebber Kwartsz, en de Engelse consul, en mijnheer Schouten van Chuchubi en misschien nog meer akteurs. Wij vrezen echter, dat men nooit achter de waarheid zal komen. Dat er handig is gespeeld, is een feit; handig en gevaarlijk. Maar nu is het genoeg geweest. Wij willen er nu een eind aan maken. Een eind maken aan de sfeer van Ellis en Struycken en Kwartsz, aan de sabotage van rechtsgelijkheid, aan de voortzetting van koloniale wantoestanden en politiestaatmethoden.

Rechtszekerheid

Men durft zomaar te praten van rechtszekerheid als de Regering een Hollandse journalist wil uitzetten, die het al te bont heeft gemaakt, en van wie iedereen erkent, dat hij het al te bont heeft gemaakt. En om die uitzetting te voorkomen, wil men graag het Statuut en de Staatsregeling opzij zetten.

Rechtszekerheid? Laat ons niet lachen. Vraag maar eens op Aruba was rechtszekerheid is. Vraag het maar eens aan Croes. Men verwart blijkbaar de zekerheid van geweld met de zekerheid van recht."

Hoe zwaar overigens zowel de regering, als de Democratische Partij en de persorganen die deze steunen, in hun maag zitten met de zaak-De Wit, blijkt voldoende uit het feit, dat een blad als „La Prensa" het nodig acht, na de tientallen tirades, die het reeds tegen De Wit geloosd heeft, nog eens opnieuw uitgebreid verantwoording af te leggen voor haar lezers (en voor het nageslacht) van de hachelijke daad, die een Democratische regering — met een Europese Nederlander aan het hoofd van het Departement van Justitie — op het punt staat te volbrengen.

Het blad drukte gisteren de elfde aflevering af van een feuilleton „Paquico De Wit ta bai" (Waarom De Wit heengaat). Daarin worden nog eens in den brede en tot vervelens toe de bekende verwijten aan het adres van „Beurs- en Nieuwsberichten" opgesomd. De serie gaat nog door.

En wij veronderstellen, dat wanneer de schrijver maar lang genoeg volhoudt, hij eerlang tot bundeling van zijn opstellen kan overgaan, daarmede de nieuwe Uitgeverij „De Pers" een schitterende opdracht voor een eerste uitgave schenkend!

Doch naast de De Wit-feuilleton, die in de landstaal werd geschreven, heeft een meer rechtskundige schrijver, die ondertekent met de letter J. (doch waarvan het natuurlijk niet zeker is, dat zijn achternaam ook met deze letter begint!) een viertal high brow-artikelen in het Nederlands geschreven voor het meer intelligente deel van het lezerspubliek.

„Theorie Staatsrecht" staat er boven, maar het is me tussenbeiden de theorie staatsrecht wel! Om enig idee te krijgen van het peil, waarop deze artikelen zich bewegen, vergelijke men bv. de beide volgende passages:

„Niemand wordt dus uitgezet om wat hij gedaan HEEFT. Uitzetting is geen straf, geen vergelding. De reden ligt nimmer in het verleden, altijd in de toekomst."

En dan:

„De redenen om tot zulk een besluit (van een uitzetting) te komen, zullen natuurlijk meestal feiten zijn, die in het verleden liggen. Iemands verblijf wordt bijv. niet wenselijk geacht, omdat hij in het verleden zich misdragen heeft."

Het lijkt ons nogal veeleisend van de lezer te verwachten, dat hij hier enige logica ontdekt. Doch wat hij beter zal begrijpen (en zonder enige moeite), is hetgeen de schrijver verder in zijn artikelenreeks debiteert. Daar lezen wij het volgende:

„Is de affaire zó belangrijk? Zal de Rijksregering niet inzien, dat de Antillen HET WEL EENS BEU KUNNEN WORDEN IEDERE KEER OPNIEUW VOOR HUN AUTONOMIE TE MOETEN VECHTEN? Zullen de Antillen niet tot de conclusie komen, dat het Statuut niet deugt, als men jaren daarna nog moet strijden voor de simpele betekenis daarvan?"

Dit is dus de stok achter de deur wanneer de Rijksregering het in deze zaak oneens zou zijn met de Antilliaanse regering. Wanneer men zijn zin niet krijgt, dan maar dreigen met afbraak van het gehele bouwsel, waarop het Koninkrijk rust. Als wij het eens ronduit en zonder terughoudendheid mogen zeggen, dan vinden wij dit een gevaarlijker en afkeuringswaardiger soort journalistiek dan waarvoor men De Wit zijn bestaan wil ontnemen en voor altijd uit het land verbannen!

Vrouw was onwel geworden

Willemstad. — Gistermiddag om 16.15 uur werd de politie gedirigeerd naar de Manzanillaweg ter hoogte van Garage Netto waar een vrouw met een kind zou zijn gevallen. Bij aankomst van de Politie bleek dat de vrouw onwel was geworden, maar noch zij, noch haar kind had enig letsel bekomen. Ze werd op haar verzoek naar huis gebracht.

Aanrijdingen

Willemstad. — De verkeersafdeling behandelde gisteren vijf aanrijdingen waarvan de schade varieerde tussen ƒ 10. en ƒ 500.—.

Journaal Mobiele Brigade

Willemstad. — De mobiele brigade verleende gisteren 10 maal assistentie, deelde 7 p.v.'s uit en gaf 4 waarschuwingen.

West-End:
„Cha cha cha boom" om 7 en 9 uur n.m.

Cinelandia.
„Road House" om 7 en 9 uur n.m.

Roxy:
„Luchtvaart Cadetten" om 7 en 9 uur p.m.

Wit Gele Kruis
Zuster Caprino, tel. 23526;
Zuster Vecris, tel. 35747;
Kantoor: tel: 23773.

EMMASTAD

C.P.I.M.
WACHTDIENSTEN

Telegram Afdeling:
Van 7.00 — 23.30 tel: 230..
Van 23.30 — 7.00 J. H. Dee tel: 4467
b.g.g. tel: 2400

Personeel Afdeling:
W. N. G. Broug. Vermeerstraat 5. Negropont tel. 3072
B.g.g. nad inl. tel: 2400

Materialen Dienst:
C. P. Riegman tel: 4550

C.S.M.

Rederij:
W. Engelsman tel: 2304

Scheepsagentschappen:
Van 7.30 — 12.00 en 13.00 — 13.00 kantoor tel: 2458—2551
Van 19.00 — 23.00 en 8.00 — 8.00 W. Engelsman tel: 2304

Dok Afdeling:
Van 16.30 — 1.00 tel: 2276—2093
Van 1.00 — 7.30 H. Ruytenberg tel: 3938

Theater Asiento
„The Prince and the showgirl"
Toegang uitsluitend voor leden en introducees.

In 1957 meer dan miljoen personen per schip over Atlant. Oceaan

New York. — De trans-atlantic passenger conference heeft bekend gemaakt, dat er in het afgelopen jaar ongeveer 1.027.000 personen per schip over de Atlantische oceaan zijn vervoerd, dit was 19.000 meer dan in het recordjaar 1956.

De toeneming is voornamelijk veroorzaakt door het grotere aantal passagiersschepen, dat in gebruik werd genomen.

Mgr. Holterman schreef brief aan parochianen van Saba

Hell's gate heeft nieuwe kerk hoog nodig

Saba. — Het doet beslist Paulinisch aan een bisschoppelijke brief te aanhoren, gericht aan de dierbare gelovigen van één parochie. Meestal schrijft een bisschop een pastorale openbare brief aan de gelovigen van heel zijn diocees maar de parochie van Saba heeft waarschijnlijk als eerste het voorrecht een pastorale brief voor haar afzonderlijk ontvangen te hebben!

Saba is een typisch eiland met problemen, die men op de andere eilanden niet vindt. Zo vormt Saba één parochie en nog wel een hele kleine, maar heeft voor de zielzorg toch nog drie kerkjes nodig. De drie op de berg verspreid liggende dorpjes vereisen dit. Deze toestand maakt het voor ieder gecompliceerd. Ook de Anglikanen zijn verplicht er twee kerkjes op na te houden. Het gouvernement zit met dezelfde moeilijkheid: twee hospitaaltjes, twee politiewachten — om van het aantal schooltjes voor de nog geen duizend bewoners maar niet te spreken.

Al is Saba rijk aan kerkjes, de kerken zijn arm. De kerk van de Bottom mag er zijn, maar die van de Quarter en Hell'sgate zijn verre van fraai.

In zijn brief aan de gelovigen van Saba erkent Monseigneur, dat nieuwbouw noodzakelijk is en deze attentie voor hun kerken, waarin enigszins de belofte schuilt, dat er spoedig twee nieuwe kerken zullen verrijzen, deed de Sabanen goed. Doch in de brief kwam ook de vraag naar voren: „Wie zal dat betalen?" Toegegeven werd, dat de kerk in Hell'sgate priority krijgt, daar het betreden bijna levensgevaarlijk wordt. De kerk in de Quarter moet nog even wachten. De gelovigen worden door de bisschop aangespoord om in verband met het eeuwfeest van Lourdes aan de H. Maagd een kerkje te harer ere te geven als bewijs van geloof en dankbaarheid.

De „binnenlandse" Sabanen laten zich niet onbetuigd en zijn nu aan de slag gegaan om door allerlei aktiviteiten tot een behoorlijk bouwfonds te komen om aldus Hell'sgate spoedig mogelijk een Maria-kerk te geven. Het volk van Hell'sgate zelf heeft beloofd stenen aan te brengen voor de bouw. Aangezien de Sabanen in het „buitenland" meestal kapitaalkrachtiger zijn dan de „binnenlandse" Sabanen, zal er gepoogd worden ook bij hen enthousiasme los te slaan voor het plan: een nieuwe Maria-kerk in 1958 op Saba.

God zegene de aktie van onze goede Sabanen!

Wilbo

De produktie van ruwe olie

Tulsa. — Evenals in de drie voorafgaande maanden gaf de produktie van ruwe olie in de vrije wereld in oktober j.l. een daling te zien, zo meldt het Oil and Gas Journal. Volgens dit blad bedroeg de totale produktie 15.338.100 barrels per dag. De produktie in de V.S. daalde tot 6.860.000 barrels per dag en die in de rest van de vrije wereld tot 8.478.100 barrels per dag. In het midden-oosten bereikte de produktie met 3.878.900 barrels per dag het laagste peil sedert vijf maanden. De grootste produktiedalingen deden zich voor in Irak en Koeweit. In Venezuela, waar de produktie 2.621.000 barrels per dag bedroeg, viel een kleine stijging waar te nemen na de daling van de voorafgaande drie maanden. De produktie bleef echter onder het peil van het begin van het jaar. In de niet-communistische landen van Europa steeg de produktie tot 240.000 barrels per dag. In het Verre Oosten. Was de produktie voor het eerst groter dan 500.000 barrels per dag. In Afrika werden 58.200 barrels per dag geproduceerd.

Vertegenwoordiger Internationale Rode Kruis bezoekt Indonesie

Djakarta. — Het Indonesische Rode Kruis heeft meegedeeld, dat een vertegenwoordiger van het Internationaal Rode Kruis, de heer A. Durant, in Djakarta is aangekomen om zich persoonlijk op de hoogte te stellen van de omstandigheden waaronder de Nederlanders uit Indonesië trekken, zulks in verband met de verwarrende berichten welke hieromtrent in het buitenland zijn ontvangen.

Sedert het begin van de anti-Nederlandse campagne hebben thans ongeveer 13.000 Nederlanders Indonesië verlaten.

De heer Durant heeft reeds een onderhoud gehad met de minister van buitenlandse zaken en het hoofd van de immigratiedienst. Hij zal verschillende steden in Indonesië bezoeken, om te zien of het Indonesische ronde kruis hulp nodig heeft bij haar taak tot verzorging van de Nederlandse evacuees.

Op vlieghavens en stations zijn er hulpposten van het Rode Kruis ten gerieve van de Nederlandse evacuees ingericht.

POLEN houden van WODKA

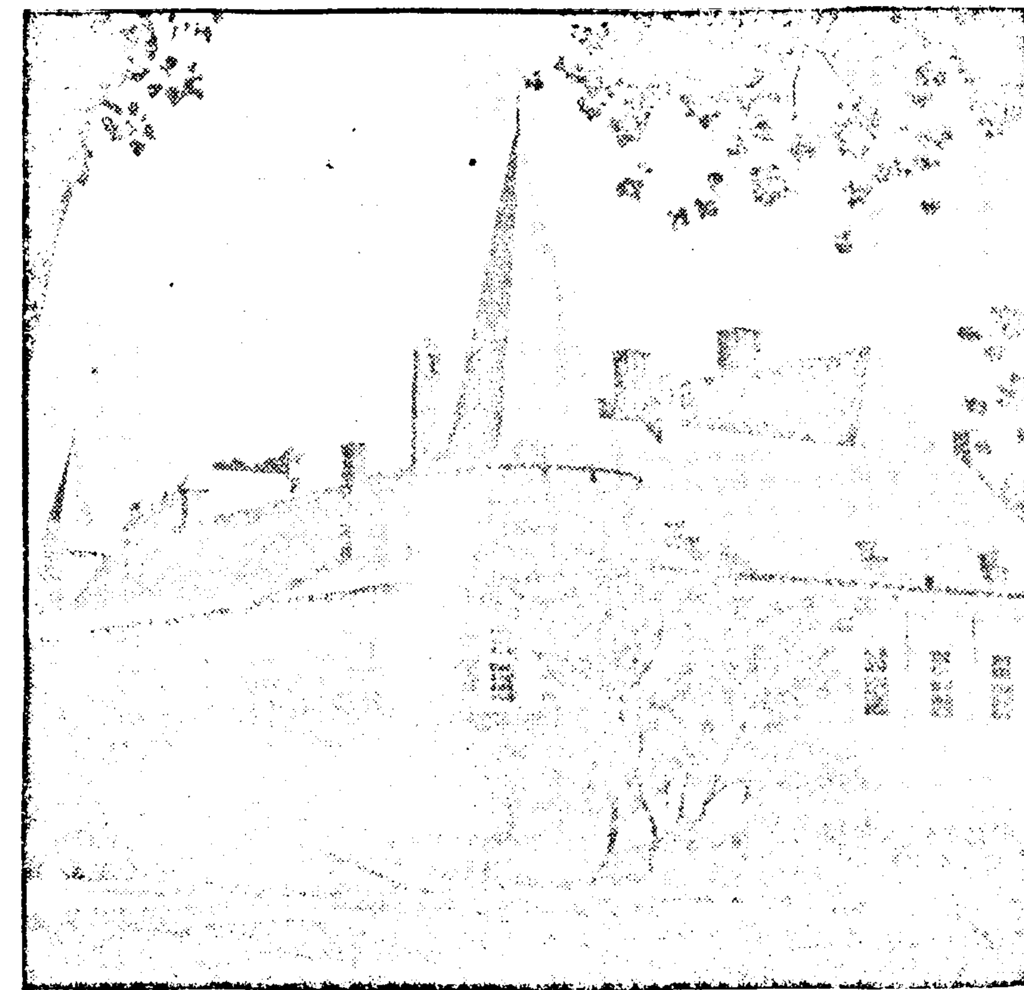
Warschau. — Volgens te Warschau gepubliceerde officiële statistieken besteden de Polen meer geld aan wodka dan aan enig andere post. In de eerste negen maanden van het afgelopen jaar werd gemiddeld 452 zloty (ongeveer 34 gulden) per persoon voor wodka uitgegeven. (Een Poolse arbeider verdient gemiddeld 1,200 zloty — omstreeks 113 gulden — per maand).

De alcohol, die er in genoemde periode geconsumeerd werd, was vijftien miljoen liter meer dan in de overeenkomstige periode van 1956. Het aantal aanhoudingen wegens dronkenschap of wegens misdrijven, in dronkenschap begaan, steeg met ruim 23 procent.

De secretaris van de Poolse communistische partij, Gomulka, heeft er in zijn nieuwjaarsrede bij de bevolking op aangedrongen, dat zij minder geld uitgeeft voor drank en meer spaart voor een eigen woning. (In Warschau kost een flat honderdduizend zloty of ruim 15.000 gulden).

Het Huis te Hernen

Fraai gerestaureerd dank zij de vrienden van de Gelderse Kastelen

Kasteel Hernen, zoals het met zijn ten dele behouden slotgracht oprijst in het Maas en Waalse land nabij Wychen.

(Van een correspondent in Nederland)

Het eeuwenoude kasteel Hernen, een van de trotse middeleeuwse restanten in het Land van Maas en Waal is thans geheel hersteld. Een restauratie die opnieuw mag worden toegeschreven aan het ijverer van de stichting Vrienden van de Gelderse Kastelen, een vriendenkring, die nu reeds zeven kastelen in het Gelderse onder zijn beheer heeft. Het is voornamelijk aan dit gezelschap — en aan de laatste eigenaresse, mevrouw A. M. Metelerkamp van Bronkhorst, geb. jkvr. Den Tex, die het kasteel in 1940 aan de toen nog jonge stichting schonk — te danken, dat dit fraaie oude bouwwerk behouden is gebleven.

Het Huis te Hernen wordt door de kroniekschrijvers reeds in de dertiende eeuw vermeld. Waarschijnlijk stond er toen nog geen stenen burcht, maar in 1400 moet er in ieder geval reeds sprake zijn geweest van een zware donjon, omgeven door een ommuring in de vorm van een onregelmatige rechthoek. In de loop van de daarop volgende decennia werden de bouwwerken binnen die muren opgetrokken.

De daken van de grote zolders overkapten de grote weergang, waarmee het silhouet van het kasteel goeddeels werd bepaald. Van dit silhouet ook zijn de restaurateurs uitgegaan, zodat het huidige Hernen niet veel verschilt, van de burcht zoals hij omstreeks de zestiende eeuw was.

De restauratie heeft zich door verschillende oorzaken uitgestrekt over een lange rij van jaren. Dat heeft tot gelukkig gevolg gehad, dat men een uiterst zorgvuldige studie van ieder detail heeft kunnen maken, wat aan het uiteindelijk resultaat ten goede is gekomen.

Een andere prettige omstandigheid was het feit, dat het kasteel iedere oorlog en calamiteit zonder veel schade heeft doorstaan. Voorts hebben de wisselende burchtheren uit de laatste paar eeuwen het kasteel maar zelden als woonstee gebruikt, zodat er aan het oorspronkelijke interieur weinig veranderd is.

Het gerestaureerde kasteel zal wel bewoners krijgen. De familie Bredius betrekt drie vleugels, die van de stichting zijn gehuurd. De huisbewaarders worden in de oostelijke vleugel ondergebracht. De noordelijke gevel blijft geheel ter beschikking van de stichting, die dit deel van tijd tot tijd voor bezichtiging zal open stellen.

Men heeft een gelukkige synthese weten te vinden tussen twee tegenstrijdige opgaven: de burcht herstellen in zijn oude staat en tegelijkertijd bewoonbaar te maken voor moderne mensen. De vensters, die door vroegere bewoners telkens groter werden gemaakt, zijn gedicht en alleen de uit de zestiende en zeventiende eeuw stammende kruiskozijnen werden behouden. Zij laten licht voldoende toe — vroeger ontvingen de vertrekken hun licht uitsluitend van de binnenplaats — en het intieme besloten karakter van de burcht spreekt nu sterker.

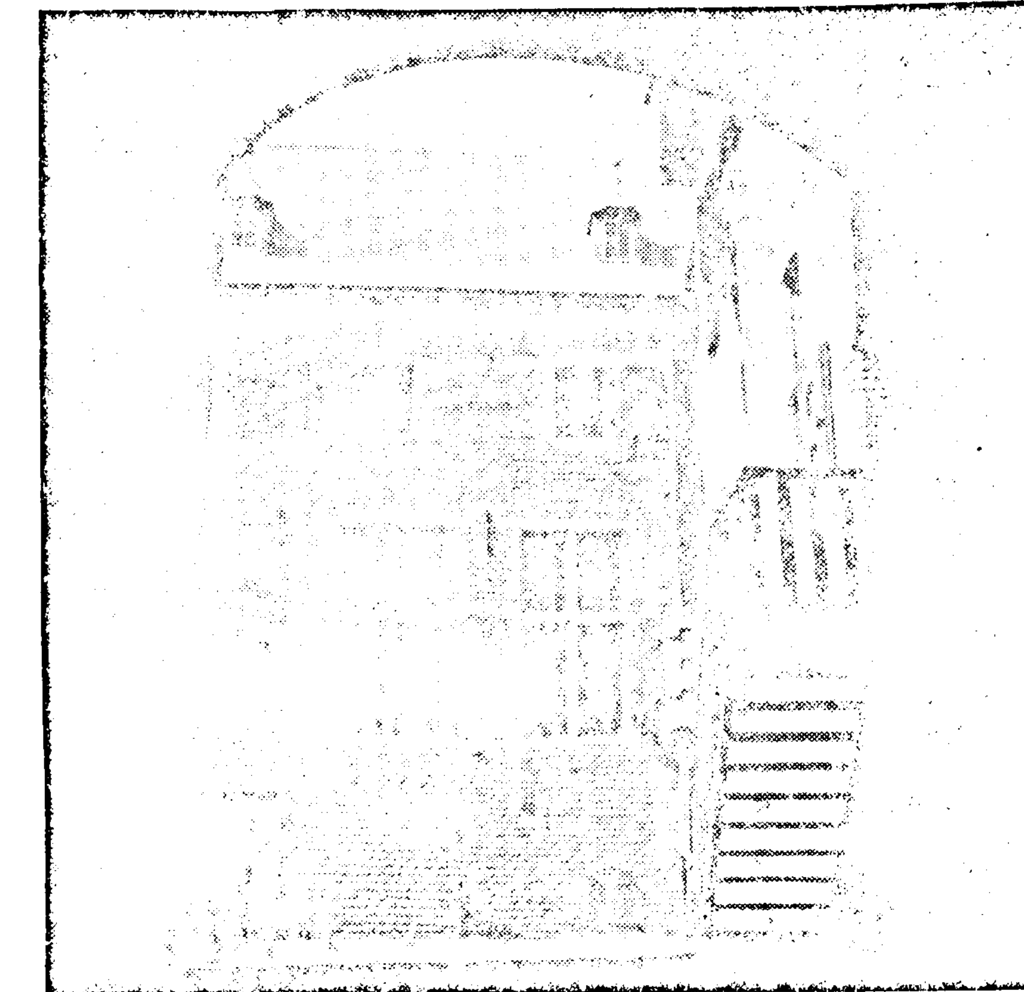
Hoe sober de huisvesting voor de ridderschap in de middeleeuwen is geweest, laten de 15e eeuwse ridderzaal in de zuidvleugel en de woonvertrekken uit die zelfde tijd in de noordvleugel duidelijk zien. Het zijn vrij grote ruimten, sober en zonder veel franje of comfort.

Soberheid en zelfbeperking hebben de architecten (Van Beveren, Van Oerle en Schrama) zich ook weten op te leggen bij de restauratie van de overige vertrekken. Natuurlijk: voor de huidige bewoners moest wel een concessie worden gedaan en zo vindt men in de oostelijke vleugel — de jongste van ca. 1550 — twee badkamers, waarvan een met enorme afmetingen, vaste wastafels en een keukentje. Dat zijn dan concessies aan moderne begrippen, die echter niet de minste nadelige invloed op het geheel hebben.

Een beschrijving van de zorgvuldige restauratie, van de diepe, uitgestrekte kelders en zolders, de torens en dakkapellen, zou te ver voeren.

Jammer genoeg kon de zware vierkante donjon, die in vroeger eeuwen voor de afbraak het beeld van de burcht in niet geringe mate bepaalde, niet worden herbouwd. Wel kan men zich nog een oordeel van de dikte der muren vormen omdat men ter plaatse nog enkele opgaande muren heeft gebouwd, die de toekomstige burchtheer als beschutting dienen voor zijn zonneterras.

Zeshonderdduizend gulden zijn nodig geweest om dit oude bouwwerk zijn oude glorie te hergeven. Rum vijf ton meer dan men in 1940 raamde...... Maar het resultaat is van een dergelijke bekoring en van zo grote waarde voor deze en toekomstige generaties, dat men oprechte bewondering mag koesteren voor de Vrienden van de Gelderse Kastelen, die deze fraaie burcht voor ondergang en vergetelheid hebben weten te sparen.

Het binnenplein is na de restauratie een lust voor het oog.

Ambassadeur van Mars en Venus wenst zetel in V.N.

Londen. — De 38-jarige ambassadeur van Bars en Venus op aarde, de Londense portier George King, heeft de secretaris-generaal van de Verenigde Naties schriftelijk verzocht om een zetel in de Verenigde Naties. Volgens King hebben de Martianen en Venusianen hem aanvaard als hun eerste geestelijk contact op aarde. Hij schrijft „in alle nederigheid" van oordeel te zijn, dat hij recht heeft te worden erkend als de verbindingsman in de V.N. tussen de aarde en denkende wezens in de ruimte.

King schrijft, dat hij in de afgelopen drie jaar ongeveer 300 boodschappen van deze denkende wezens heeft ontvangen. Drie maanden geleden hadden hooggeplaatste Martianen hem telepathisch meegedeeld, dat aardbewoners niet op andere planeten mogen landen, tenzij zij hun motieven wijzigen. Deze autoriteiten op Mars zeiden, dat de hoge raad van Saturnus het hier volkomen mee eens is, aldus King.

New York. — Het wereldluchtvaartverkeer heeft in het afgelopen jaar met een totaal van 87 miljoen passagiers een record bereikt.

Groeten uit Holland

Willemstad. — Hedenavond zullen via Radio Hoyer I en II enkele groeten van in Nederland studerende Antillianen worden uitgezonden. De jongelui, die een groet uitspreken, zijn: Hermine Koch, Hubert da Costa Gomez, Herbert Plantijn, Haymond Daflaar, Oswald Chung, Marijke Kanbier, Errol Braumuller, Robbie Braumuller en Ivonne Haman. Radio Hoyer I zendt de groeten uit om 18.00 uur en Radio Hoyer II om 18.40 uur.

Opvangen van evacuee's uit Indonesië in Nederland vormt apart probleem

Den Haag. — Na het probleem van het wegtrekken uit Indonesië, een kwestie die thans vlotter verloopt dan in de beginperiode van de naasingsacties, volgt het tweede: het opvangen van de terugkerenden in hun vaderland.

In verschillende kringen buiten de regering geeft men zich rekenschap van de toekomstige moeilijkheden, die zich op allerlei maatschappelijk gebied zullen voordoen, als de enkele duizenden Nederlanders zich eenmaal weer in Nederland zullen moeten installeren.

In Den Haag heeft het centraal comité voor kerkelijk en particulier initiatief, tezamen met het Rode Kruis over deze kwestie vergaderd. Om een indruk te geven van de omvang van het vraagstuk werd medegedeeld, dat voor 1958 onder normale omstandigheden de repatriëring was verwacht van 12.000 tot 15.000 personen uit Indonesië. Uitgaande van de schatting, dat er nog 45.000 Nederlanders in Indonesië verbleven, zou een totale repatriëring ongeveer drie jaar hebben geduurd. Verondersteld dat er van totale repatriëring inderdaad sprake zal zijn, zal deze wegtrekking uit de Indonesische archipel thans in een periode van zes tot twaalf maanden moeten gebeuren.

De problemen die zich hiermee voordoen zijn legio. Er zijn bijvoorbeeld 3250 ouden van dagen, van wie 500 in Indonesië in bejaardentehuizen waren opgenomen. Getracht zal worden in Nederland deze groep zoveel mogelijk collectief onder te brengen. De wens hiertoe is groot en zo werd in Den Haag een boodschap ontvangen van 17 bejaarden die aan boord van de „Captain Cook" naar Nederland kwamen, waarin „God gesmeekt werd om bij elkaar te mogen blijven".

Uit Indonesië zijn ook reeds overgebracht 2300 minderjarige alleenstaanden, gedeeltelijk oorlogswezen en gedeeltelijk jongeren die door hun ouders vooruit zijn gezonden. Voor hen is reeds voldoende aanbod voor pleeggezinnen, ook voor hen die nog zullen volgen.

Generaal Gavin's heengaan is definitief

Washington. — Generaal James Gavin, het hoofd van het wetenschappelijk onderzoek van het Amerikaanse leger, heeft meegedeeld, dat zijn besluit om per 31 maart in het burgerleven terug te keren definitief is, niettegenstaande een aanbod van het ministerie van defensie om commandant van het zevende leger in Europa te worden. De generaal verklaarde dit voor de subcommissie van de senaat, die een onderzoek instelt naar de stand van zaken met het Amerikaanse program voor raketten en projectielen. Ik kan het leger beter dienen door ontslag te nemen, aldus de generaal.

Hij zei, dat de V.S. na de tweede wereldoorlog hun strijdkrachten tot vijftien divisies hadden verminderd terwijl de Sowjet-Unie over 175 divisies beschikte, waarvan een flink aantal gemechaniseerd is en voorzien van de modernste wapens. Volgens hem beschikt het Amerikaanse leger over te weinig fondsen om zijn program voor wetenschappelijk onderzoek naar behoren uit te voeren.

De generaal heeft onder meer tot de subcommissie gezegd tot zijn besluit te zijn gekomen uit vrees de gevangene te zijn van de traagheid van het uitgebreide administratieve apparaat van het Pentagon en zich niet doelmatig te kunnen verzetten tegen de inkrimping van de Amerikaanse landstrijdkrachten.

Colombo. — Circa 75 schepen liggen in en voor de haven van Colombo te wachten tot zij geladen of gelost kunnen worden.

In Colombo staken nl. ongeveer 1.700 havenarbeiders, die het werk hebben neergelegd uit protest tegen de schorsing van vier havenarbeiders, die een functionaris van de havencommissie zouden hebben bedreigd.

NICARAGUA land in Ontwikkeling

Een achtergebleven republiek met bescheiden buitenlandse handel

Managua. — In juli 1951 arriveerde in Managua, hoofdstad van de Centraalafrikaanse republiek Nicaragua, een missie van de International Bank for Reconstruction and Development onder leiding van de heer E. Harrison Clark.

Op 10 september 1952 overhandigde de missie haar rapport aan president Somoza van Nicaragua en aan de president van de Interbank, de heer Eugene Black. Uitgaande van de overweging, „dat weinig onderontwikkelde landen een zo groot fysiek potentieel voor economische groei en vooruitgang hebben als Nicaragua", worden in het rapport de wegen aangegeven, welke zouden moeten worden bewandeld om dit potentieel ten bate van de welvaartsverhoging aan te wenden. Van een woelige, weinig bekende en in ontwikkeling achtergebleven republiek, begon Nicaragua een land in ontwikkeling te worden.

Dun bevolkt, lage levensstandaard

Nicaragua heeft een bevolking van rond 500.000 zielen en een oppervlakte van 57.143 vierkante mijl, inclusief de beide meren van Nicaragua en Managua, groot 3457 vierkante mijl.

In doorsnee maakt de bevolking een vrij armoedige indruk. Het percentage analfabeten bedroeg in 1950 nog 68%, doch is sindsdien teruggelopen. Het nationale inkomen, dat in 1950 op 1.027.000.000 córdobas (US $ 1 = 7 córdobas) werd geraamd zou in 1955 tot circa 1.500.000.000 córdobas zijn gestegen. Per hoofd der bevolking zou dus een jaarlijks inkomen van US $ 170 kunnen worden berekend, doch in de praktijk bedraagt dit voor het overgrote deel nog geen $ 100, daar de verdeling van het nationale inkomen zeer ongelijk is.

Van de economisch aktieve bevolking, welke op grond van de door de Direktie voor de Statistiek gepubliceerde gegevens, in 1950 circa 330.000 personen telde, is ⅔ in landbouw, veeteelt, bosbouw en visserij werkzaam. De agrarische produktie werd in 1950 op 416 miljoen córdobas of wel op 40.5% van het nationale inkomen geschat.

Ontwikkelingsplan schept exportmogelijkheden

Bovenstaande nog weinig bemoedigende cijfers en gegevens verklaren wellicht het gebrek aan belangstelling voor Nicaragua, dat in het verleden, ook door de Nederlandse exporteur, aan de dag is gelegd. Een blijvende verwaarlozing van deze markt zou echter van kortzichtigheid getuigen.

Het plan van de Interbank, dat als een leidraad voor de economische opbouw wordt beschouwd, beoogt het inkomen per hoofd van de bevolking en de agrarische en industriële produktie zo snel mogelijk op te voeren.

De volgende punten zijn voor de Nederlandse exporteur van belang:

a. het plan bevat konkrete voorstellen met betrekking tot de uitvoering van een aantal grote werken, welke deels met eigen middelen, deels met kredieten van de Interbank worden gefinancierd;

b. de krediet- en deviezenpolitiek wordt zoveel mogelijk aan de doelstellingen van het plan dienstbaar gemaakt, hetgeen voor de buitenlandse handel bepaalde gevolgen heeft;

c. de huidige ontwikkeling zal vermoedelijk tot een toenemende vraag naar kapitaalgoederen leiden.

Met de uitvoering van een aantal grote werken werd een begin gemaakt. Een wegenbouwprogramma, waarvoor door de Interbank kredieten tot een bedrag van $ 7.000.000 werden verleend, is in volle gang. Voor de financiering van een groot elektrificatieprojekt stelde de bank $ 7.1000.000 ter beschikking. In verband met de modernisering van het telefoonsysteem zijn o.m. aan Siemens belangrijke opdrachten gegeven. Binnen afzienbare tijd zal met de modernisering van de haven van Corinto worden begonnen, waarmede een uitgave van circa $ 3.200.000 in buitenlandse valuta gemoeid zal zijn. Aan de bouw van hospitalen en de verbetering van de watervoorziening wordt de nodige aandacht besteed. Het materieel van de spoorwegonderneming Ferrocarril del Pacífico del Nicaragua behoeft dringend verbetering. In bepaalde streken zullen irrigatieprojekten moeten worden uitgevoerd.

Door het Instituto de Fomento Nacional (Instituut voor de Nationale Economische Ontwikkeling) werd een aantal agrarische en industriële projekten geëntameerd.

Ter verbetering van de veestapel werden circa 800 fokstieren uit de Verenigde Staten geïmporteerd. De bouw van het moderne slachthuis bij Managua ter waarde van $ 500.000 (Deens materiaal) is bijna voltooid. In 1953 werd eveneens in de hoofdstad een melkpasteuriseerinrichting (Nederlands materiaal) en een boterfabriek in werking gesteld. Thans zal door een Nederlandse fabriek een complete melksterliseerinrichting worden geleverd.

Enige tijd geleden werd een grote graan-opslagplaats in gebruik genomen. Het Instituto de Fomento Nacional verzorgt de technische planning en bemiddelt bij het verkrijgen van de benodigde Interbank-kredieten. Het treedt zelf echter nooit als koper op.

Projekten, welke blijkens het Interbank-rapport verder van belang worden geacht, zijn o.m. de uitbreiding van de cement-fabrieken, de oprichting van: een veevoederfabriek, een kleine conservenindustrie, een fabriek voor de vervaardiging van eenvoudige draadprodukten, een papier- en hardboardfabriek en een meel- en stijfselfabriek.

Het is begrijpelijk, dat de uitvoering van een dergelijk programma van economische ontwikkeling bepaalde eisen aan de deviezen- en kredietpolitiek stelt.

Hoewel alle goederen kunnen worden geïmporteerd, moeten door de importeurs, alvorens tot invoer kan worden overgegaan, deposito's worden gestort van 50% of 100% van de factuurwaarde, al naar gelang de te importeren goederen in de zg. tweede of derde kategorie zijn gerangschikt. Het aantal goederen, dat tot de eerste kategorie behoort en uit dien hoofde zonder voorafgaande storting van een deposito kan worden geïmporteerd, is gering en heeft uitsluitend betrekking op produkten, die voor de nationale economie van essentieel belang worden geacht. Het betreft kunstmeststoffen, insekticiden en fungiciden, landbouwzaden, landbouwmachines en -werktuigen en bepaalde medicinale en farmaceutische produkten.

De door de banken verstrekte kredieten komen voor het overgrote deel ten goede aan landbouw, veeteelt, bosbouw en industrie; handelskredieten worden slechts sporadisch verleend. Het voorzichtige monetaire beleid van de laatste jaren heeft tot gevolg gehad, dat de handelsbalans van Nicaragua sinds 1952 in evenwicht was of een overschot vertoonde.

Deelneming aan ontwikkelingsproces door levering van produktiemiddelen

Het hierboven geschetste proces moet tot een toenemende vraag naar produktiemiddelen leiden. Schrijver dezes heeft dit trouwens bij gelegenheid van zijn reizen naar Managua ondervonden. Voor luxe produkten is bij de importhandel weinig belangstelling te bespeuren; de vraag gaat uit naar goedkope consumptie-artikelen en verder naar machines, werktuigen, gereedschappen, chemische produkten, bouwmaterialen medische en farmaceutische produkten e.d.

Wil Nederland zijn nog magere uitvoer van circa ƒ 3 miljoen naar Nicaragua verhogen, dan zal in de eerste plaats moeten worden nagegaan, welke additionele afzetmogelijkheden in de genoemde goederengroepen bestaan. Daarnaast mogen echter de overige produkten, waarnaar de vraag momenteel nog gering is, niet worden vergeten.

De Nederlands-Nicaraguaanse handelsbalans is voor Nederland sterk passief.

in 1000 dollars	van Nicaragua naar Nederland	in Nicaragua uit Nederland
	UITVOER	INVOER
1954	3.418	670
1955	10.084	673
1956	6.936	713

Als koper van Nicaraguaanse produkten neemt Nederland in de rij van afnemers de derde plaats in. Een groter aandeel van Nederland in de invoer van Nicaragua moet mogelijk zijn. Aldus het blad „Economische Voorlichting".

De commissaris vertelt

(Van een medewerker in Nederland)

„Schrijf een boek over je belevenissen: niemand weet zoveel over de onderwereld als jij", zeilen de vrienden van commissaris Voordewind, toen hij acht jaar geleden met een lintje en een toespraak van de burgemeester het hoofdstedelijke politiekorps vaarwel had gezegd. „Ik denk er niet aan. Ik ga een rondvaartbedrijf beginnen", was het antwoord. Maar rondvaartboten zijn duur en het pensioen van een politieman is niet groot. Commissaris Voordewind gaf weliswaar elke uitgever nul op het rekest, maar toen er een geist een kop thee langer bleef zitten dan zijn voorgangers, zei hij toch ja. „Ik had medelijden met die man, want de sof lag er dik op. Maar ik had mijn woord gegeven. Ik timmerde er op mijn machine een stelletje verhalen uit in proces-verbaal-stijl en zond de kopij ongecorrigeerd naar zijn huis". Het boek kwam nog uit ook. „Hoeveel denk je dat ik er verkocht heb?" vroeg de uitgever een maand later door de telefoon,. „Vijftig", zei de commissaris. Het bleef stil aan de andere kant. „Nou, misschien vijfentwintig". „Tweeduizend", klonk het juichend uit de hoorn. Toen was het hek van de dam. „Ik heb mijn geld nog nooit zo gemakkelijk verdiend", vertelt de commissaris. „Die uitgever wist niet van ophouden. Eerst kwam er een gewoon boek, toen een pocket, toen een omnibus en nu zijn we al aan de 200.000 exemplaren toe. En dan die Willem van Iependaal met zijn „De commissaris kan me nog meer vertellen". Die man kan pas schrijven. Ik heb hem opgezocht in Laren. „Politiemannen heb ik genoeg aan mijn huis gehad", zei hij, „maar nog nooit een commissaris".

H. Voordewind

Commissaris Voordewind voelt zich ondanks de 200.000 delen geen schrijver. En zelfs het vak van politieman, dat hij met zoveel succes heeft beoefend, beschouwt hij als een magere compensatie voor zijn eigenlijke levenswens: de zeevaart. Zijn vader was een Friese schipper en de zoon was bestemd voor de zee. Maar hij werd drie keer afgekeurd en solliciteerde toen als zovele Friese jongens bij de politie in Amsterdam. Daar stond die stugge jongen plotseling midden in de oude Jodenbuurt. „Nou, daar leer je praten en bovendien leer je wat de wet waard is. Die lui praatten zich overal uit en ze hadden nog gelijk ook". Na de Jodenbuurt kwam de Jordaan. „Mijn allerbeste tijd en nog wel midden in het rumoer van de vorige oorlog. Je krijgt daar alles gedaan als je maar niet slaat en nooit een lelijk woord tegen de kinderen zegt". Toen kwam er nog Kattenburg en het Oudekerksplein bij om de scholing van de jonge politieman te voltooien. De Friese jongen was een ras-Amsterdammer geworden met zijn eigen ideeën over de wijze, waarop de orde moest worden bewaard. „Wij zijn geen militair korps, wij staan voor alles in dienst van de burgerij". Als de oud-commissaris dat zegt, weet elke insider wat hij daarmee bedoelt. Hij heeft muurvaste principes en hij heeft daar zonder aanzien des persoons voor gestreden. „Dat kon wel eens hard tegen hard gaan", zegt hij nu, „maar ik had altijd mijn tjotter in Friesland en als ik daarop zat woeien alle zorgen van mij af. De boot ligt nu in Loosdrecht en de commissaris heeft met hart en ziel een boek over zijn boot geschreven. Zijn beste boek, vindt hij. Want door dat boek komen er nog wel eens zeilers en schippers bij hem over de vloer en daar is het best mee praten. Het zal wel overwegend luisteren zijn, want als de commissaris eenmaal gaat vertellen, vindt niemand zijn eigen belevenissen meer de moeite waard.

O.-Duitsland besteedt 930 miljoen Mark aan militaire uitrusting

Berlijn. — Oost-Duitsland zal in de loop van dit jaar 930 miljoen mark besteden aan militaire uitrusting. Dit werd in het Oost-Duitse parlement in Oost-Berlijn bekendgemaakt. De huidige uitgaven beslaan een bedrag van circa 456 miljoen mark.

De onderminister van financiën deelde echter mede, dat het eerste bedrag geen verhoging blekent op de uitgaven van 1957.

De ondersteuningskosten aan het Russische leger in Berlijn en geheel Oost-Duitsland zijn voor 1958 op 800 miljoen mark minder gesteld dan die van het vorig jaar. Het totaalbedrag noemde hij niet.

De vierde hoogoven te IJmuiden is gereed. In ruim een jaar tijd is de e hoogoven van de Kon. Ned. Hoogovens en Staalfabrieken N.V. afgebouwd. Het gevaarte, dat 80,5 meter hoog is en zich nog 18 meter onder de grond uitstrekt, zal een produktie leveren van 1400 ton ruw ijzer per dag en behoort tot de grootste van Europa.

TRILOGIE IN VIER DELEN

Jongste roman van Jan Mens

Het einde van Griet Manshande

(Van een letterkundige medewerker in Nederland)

Jan Mens is op het ogenblik de meest gelezen schrijver in Nederland. Hij heeft die top bereikt zonder enige pretentie. Dit lijkt ons trouwens in Jan Mens het meest te waarderen: hij is volkomen eerlijk, tracht, ook na zijn successen, nooit literair te doen: hij geeft zich niet uit voor kunstenaar, hij is een vakman. Hij timmert, om het heel oneerbiedig te zeggen, op geregelde tijden volgens de beginselen van het schrijversambacht een roman in elkaar. Hij doet dat met een heilige ernst, waarin ook de humor in Mens' boeken deelt: die springt er nooit onverwacht in, hij heeft zijn noodzakelijke plaats als de vierde poot aan de tafel. Lichtheid en luchtigheid kennen de boeken van Mens dan ook niet: ze zijn massief en vierkant. Even „dicht" en zwaar zijn z'n zinnen gebouwd; heeft men de constructie van Jan Mens' proza door, dan biedt dat nog weinig verrassingen.

JAN MENS

Degelijkheid zal aan het succes van Mens' boeken niet vreemd zijn, Hollandse degelijkheid, die voor een donkere zijstraat niet terugschrikt, maar toch meestal het trottoir van de rechte hoofdstraat aanhoudt. Zijn figuren stellen geen problemen; ze zijn ongecompliceerd, lopen de lezer, zo gezegd, recht in de armen. Het leed en de vreugde, de domheid en de wijsheid, de liefde en de hartstocht, dat alles is in afgepaste verhoudingen over de romans verspreid.

Jan Mens' grootste succes was de trilogie over de Amsterdamse volksvrouw Griet Manshande: „De Gouden Reael", „De Blinde Weerelt" en „Het Goede Inzicht". Ieder meende, dat de stof over deze recht-hoekige, harde vrouw met het grote hart in drie delen uitgeput was. Mens liet echter nog een vierde roman over Griet Manshande verschijnen 1), maar — en dit tekent de situatie waarin de schrijver zich heeft bevonden — het boek gaat grotendeels niet over Griet Manshande. Haar schoonzoon, Jan Witte, de biljartfabrikant, laat haar in de schaduw. In het begin van de roman is Griet (we zullen die familiare betiteling van Mens-zelf maar aanhouden) in Jan Witte's huis om voor diens twee kinderen te zorgen. Zijn vrouw Jane is immers overleden. In het midden van de roman hertrouwt Jan Witte met een Belgische vluchtelinge, wier verleden wel erg aan de operette-kant is. Griet moet dus op zichzelf gaan wonen, in stilte en eenzaamheid. Tegen het einde van het boek vindt Griet op de Bloemgracht een huisje, „Godt alleen d'eere" staat op de gevelsteen. Bewonen zal zij het evenwel nauwelijks, want bij het aardappeloproer in de Jordaan wordt Griet doodgeschoten. Waarbij men weinig piëteitvol denkt: een vijfde deel kan dus onmogelijk meer volgen.

Dat is, kort samengevat, de inhoud van de roman. Aan de schrale kant dus. Doch Jan Mens weet er een kleine tweehonderd vijftig bladzijden mee te vullen. Het boek speelt tijdens de eerste wereldoorlog, zodat er voor de sociaalvoelende Griet voldoende stof tot overpeinzen is. Herinneringen ophalen uit haar bewogen verleden kan zij eveneens naar hartelust. Daar zijn immers al drie dikke boeken mee gevuld. Jan Witte heeft als zakenman en weduwnaar zo zijn moeilijkheden, die alweer rijke gelegenheden tot nadenken bieden. E[r] moeten veel problemen worden uitgepraat of doorgedacht, wat dan geschiedt bij lange wandelingen langs de Amsterdamse grachten die Mens daarmee even in hun romantische, heimweevolle schoonheid kan beschrijven. Aan verhaalstof is de roman arm: aan overpeinzingen — die bovendien vaak rond hetzelfde punt hun rondjes draaien — is het boek overrijk, overdadig rijk.

Jan Mens mijmert te veel in dit boek. Men ontkomt niet aan de indruk, dat hij dat doet niet zonder weemoed over de goede oude tijd vóór de eerste wereldoorlog, die ook de goede tijd van Griet Manshande en dus ook van Jan Mens was. Jan Mens heeft naast het monument van zijn trilogie een huis moeten optrekken, dat tevens sterfhuis moest worden. Een niet zo prettige bezigheid, vooral als men het slachtoffer te voren kent. Wie zal het dus kwalijk nemen, dat de moeizaamheid van het bouwproces aan het resultaat merkbaar is?

K.F.

1) Jan Mens: „Godt alleen d'eere" N.V. Uitgeversmaatschappij Kosmos, Amsterdam-Antwerpen.

De vermindering der Russische troepen

Berlijn. — Volgens gegevens van het communistische inlichtingenbureau in Oost-Berlijn zal het terugtrekken van 71.000 man Russische troepen uit Oost-Duitsland tegen het einde van de maand juni voltooid zijn. In het geheel zullen 100 barakken en kampen van het Oostduitse leger worden ontruimd. Deze kampen, die voornamelijk bewoond worden door infanterie- en pionierseenheden, zijn in Gera, Weimar, Erfurt, Grimma, Wurzen, Leipzig, Neustrelitz, Neuruppin, Guesttrow en Cottbus.

De gepantserde eenheden zullen door de demobilisatie nagenoeg onaangetast blijven.

Het Sowjetrussische dagblad „Prawda" heeft met betrekking tot de terugtrekking van 300.000 man van de Russische troepen de westelijke wereld opgeroepen tot een doeltreffende politiek „van vreedzaam naast elkaar bestaan". Het blad merkte op, dat indien in de westelijke landen een dergelijke stap wordt ondernomen, deze (Russische) geste in grote mate zal bijdragen tot de vermindering van de spanning in Europa.

Newyork. — Volgens het American Petroleum Institute heeft de gemiddelde dagelijkse produktie van ruwe olie in de V.S. in de op 27 december geëindigde week 6.781.000 barrels bedragen tegen 7.248.000 barrels in de overeenkomstige week van het vorige jaar.

Tel Aviv. — Bij verordening van het Israelische ministerie van binnenlandse zaken moeten alle Israelische bladen, die in een buitenlandse taal verschijnen, met ingang van februari tenminste een artikelenkolom hebben, die in het Hefriet gesteld is.

Philippijnen (onder voorwaarde) bereid tot aanleg van raketbases

Manilla. — De president van de Philippijnen, Carlos Garcia heeft zich uitgesproken voor installatie in zijn land van Amerikaanse inrichtingen voor het lanceren van raketten, als onderdeel van het defensieprogram der Zuidoost-Aziatische-verdrags organisatie. Voor een doeltreffende verdediging zouden echter alle landen van de ZOAVO moeten besluiten dergelijke inrichtingen te installeren en de Philippijnen zouden alleen ingeval van eenstemmigheid raketbases willen aanleggen.

Uitwijzing van journalist

In het R.K. Weekblad „De Linie" troffen wij het volgende artikel aan van de hand van mr I. C. Debrot:

Toen parlementaire vertegenwoordigers uit de drie delen van ons koninkrijk begin vorig jaar, varende langs riskante stroomversnellingen, elkaar in Suriname ontmoetten, en kennis kregen van de voorgenomen uitzetting van een zekere Adriaan de Wit, journalist, kon niemand bevroeden, dat bijna één jaar later dit incident nog steeds acuut zou zijn. De achtergrond dezer affaire is voor de lezer in zijn algemeenheid misschien vervaagd.

De geschriften van deze De Wit, in Nederland geboren, maar reeds 17 jaren in de Antillen gevestigd, waren van die aard, dat zij de toorn van de regering verwekten. Bloemrijke, scherpe en niet altijd even taktvolle uitlatingen tegen het beleid in het door Nederlands-sprekenden gelezen dagblad „Beurs- & Nieuwsberichten" stimuleerden een stemming van weinig sympathie ten aanzien van het landsbewind. Dat dit hinderlijk was, is begrijpelijk, en was kennelijk ook de bedoeling; doch het mocht nooit aanleiding worden tot zulk een drastische maatregel als verbanning uit de Antillen. Wie regeert, staat nu eenmaal bloot aan kritiek. Ook en zelfs in de Antillen! En kritiek is in deze streken rond de Evenaar normaliter fel, temperamentvol en van verstrekkende reacties. Het beste bewijs hiervan is, dat men op zijn vijf vingers de Latijnsamerikaanse landen kan tellen, waar de vrijheid van voorlichting en kritiek geëerbiedigd wordt!..

In ons deel van het Koninkrijk was dit echter wèl het geval. Ofschoon de in de loop der eeuwen in West-Europa uit langdurig gebruik ontstane parlementaire democratie hier bij de wet werd ingevoerd, en niet geleidelijk gegroeid is, had men zich, met de nodige nuances, wonderlijk goed aan het systeem aangepast. Dat er, vooral in de hitte van een verkiezingsstrijd en daarna, excessen — waaraan zeker niet alleen de Antillianen zich schuldig maakten — voorkwamen, deed niets aan de wederzijdse aanpassing van systeem en volk af.

Het „geval-De Wit" had echter zijn bijzondere, bittere zijde. Het ging hier om het vrije (zij het vaak op weinig bewonderenswaardige en taktvolle wijze gebruikte) woord in de pers. Het ging om de vrije kritiek, buiten het parlement, op het regeringsbeleid.

Velen — ook degenen, die het met de strekking vaak eens waren — vonden deze kritiek te „onfijn". De echte Antilliaan is vlijmscherp, maar zelden grof. De regering echter vond het buitengewoon onaangenaam, dat zo geschreven werd. Het toeval wilde nu, dat de verantwoordelijke redakteur een niet in de Antillen geboren Nederlander was, en dit simpele feit kon de oplossing brengen, meende de regering. Sinds 1945, vlak voor het einde van de oorlog, werd immers door de toenmalige gouverneur — een door de Kroon met absolute macht beklede bestuurder — bij nooddekreet bepaald, dat „de persoon, die toegelaten is en wier verblijf met het oog op de zedelijkheid, de openbare orde of publieke rust, de veiligheid of het algemeen belang niet wenselijk wordt geacht", het gebied moet verlaten.

In de koloniale periode (vooral in en direkt na de oorlog) zou zulk een besluit, discriminerende tussen Nederlanders, verklaarbaar zijn. Sinds 1945 is echter op staatkundig gebied veel veranderd. De vroegere kolonies Suriname en de Antillen vormen thans met Nederland het ene koninkrijk, en zijn, elk deel op zich, gelijkwaardig. In het statuut bevestigd 15 december 1954, wordt het accent gelegd op de lotsverbondenheid, ondeelbaarheid en nauwe samenwerking!

Genoemde dreiging van „uitzetting" bleef echter bestaan. In de periode liggende tussen 1945 en thans, werd menig Europees Nederlander èn menig Surinaams Nederlander zonder vorm van proces „wegens het ongewenst zijn" buiten de grenzen gezet, met het verbod ooit in de Antillen terug te keren. Het verbazingwekkende is, dat vroegere uitzettingen nooit zulk een storm van protest als het geval-De Wit hebben ontketend, en dat de protesten meestentijds beperkt bleven tot een appèl van getroffene, natuurlijk zonder resultaat. Nu echter direkt of indirekt de „vrijheid van meningsuiting in de pers" erbij betrokken is, staat deze totale uitzettingsmogelijkheid van Nederlanders uit Nederlands gebied in de volle belangstelling. En hierin ligt de kern èn de verdienste van deze onfortuinlijke zaak: „Dat het mogelijk is een mede-Nederlander, zonder vorm van proces, hoe lang ook in de Antillen gevestigd, zonder rechterlijke tussenkomst, bij politiek administratief bevel te verbannen"....

Teneinde tenminste de werkelijke feiten te weten, waarop de voorgenomen uitzetting berustte, heeft ondergetekende als lid van de volksvertegenwoordiging in mei 1957 de minister van justitie enkele korte vragen gesteld, waarop in rekordtijd een antwoord binnenkwam van twintig foliovellen. Dit antwoord was verklarend, maar weinig bevredigend. Het kwam hierop neer: „Betrokkene heeft bij herhaling de normen van behoorlijke journalistiek overschreden, de regering van land en koninkrijk in discrediet gebracht, het algemeen belang, de arbeidsvrede en de goede verhoudingen met een bevriende natie geschaad. Hierdoor is hij niet meer welkom in de Antillen, weshalve hij moet verdwijnen, niet na een strafvonnis — dit zou te veel publiciteit geven — maar via een administratieve maatregel van de procureur-generaal, die in opdracht van de verantwoordelijke minister handelt."

U weet misschien wel, dat vanwege deze uitzettingszaak het hoofd gevallen is van een waarnemend procureur-generaal, die reeds door de Antilliaanse regering aan de Kroon voor vaste benoeming was voorgedragen, een benoeming, welke op het laatste moment — maanden nà de voordracht — waarschijnlijk op aandringen van de Antilliaanse regering niet is doorgegaan, omdat de functionaris het bevel van uitzetting in opdracht van zijn minister niet wenste te ondertekenen. Betrokkene heeft zich toen „vrijwillig" teruggetrokken, in een overigens belangrijke functie bij een internationale organisatie. Zijn opvolger heeft wèl getekend, zich op het standpunt stellende, dat de procureur-generaal, ook in de Antillen, ofschoon door de Kroon benoemd, hiërarchisch ondergeschikt is aan de Antilliaanse minister van justitie.

Nadat deze dus de uitzetting, tien maanden na de eerste aanzegging, twee dagen vóór Kerstmis had getekend, is De Wit in beroep gegaan bij de.... gouverneur, dat wil zeggen bij de Antilliaanse regering, waarvan deze het hoofd is. Dit appèl heeft met één draai het „spotlight" gericht op nog een ander aspect van onze constitutie, namelijk de positie en de macht van de gouverneur. Deze hoge bewindsman bekleedt de dubbele functie van orgaan van het koninkrijk èn Antilliaans orgaan. Dat deze tweeëenheid tot konflikten kan leiden, is zonder meer begrijpelijk, en dat sommigen al te vaak (ook in koninkrijksaangelegenheden) het accent op het Antilliaans orgaan willen leggen, is meer dan eens voorgekomen. Hiertoe heeft in het verleden de houding van de Nederlandse regering zelf niet in geringe mate aanleiding en steun gegeven.

De patriarchale, vaderlijk-goede figuur van de Surinaamse gouverneur, is in de Antillen niet bekend. In Paramaribo voelt men onmiddellijk aan, dat de vertegenwoordiger van de Kroon meer in de gemeenschap is opgenomen dan hier. De ligging van het „paleis", de gemoedelijke verhoudingen in Paramaribo ver van het wereldgebeuren, en de omgeving, leiden hiertoe. Het is daar een meer „landelijke" sfeer dan hier bij ons. Juist met het oog op deze positie beziet een groot deel der weldenkenden en welmenenden met meer dan gewone belangstelling, wat het hoofd van de landsregering thans gaat doen.

In beroep het bevel van uitzetting tekenen, de meerderheidsopvatting van de Antilliaanse regering volgen, en hierdoor positief medewerken aan de uitzetting van een reeds jaren in de Antillen gevestigde Nederlander? Op grond van artikel 24 Reglement voor de gouverneur weigeren te tekenen, en de zaak aan de Kroon voorleggen? Zal de Kroon, — wanneer en indien de gouverneur zich op zijn constitutionele positie beroepend, de uitzetting sanctioneert — dit besluit vernietigen als zijnde in strijd met de wet en het algemeen belang van het koninkrijk: Of zal de bewindsman tijd nemen om zich te beraden en de beslissing vooralsnog uitstellen? Zal een vriendelijk woord van prinses Beatrix bij haar aanstaand bezoek iedereen met behoud van eigen prestige wellicht uit de impasse helpen?

Wij weten het niet!

Eén ding staat vast: van de beslissing hangt in veler ogen de waardigheid en de onafhankelijkheid van de vertegenwoordiger van de Kroon af. Het is nog een jonge natie, een jong statuut, met de nodige spanningen. Het is te hopen, dat ook in dit geval een juiste uitlaat voor deze spanningen wordt gevonden, zodat het rechtsgevoel wordt bevredigd, prestiges worden gered, en de spanningen ontladen. Hiermee alleen is het land het beste gediend.

Dat men hier, in verband met de geografische omvang van de eilanden, de beperkte economische mogelijkheden, gelimiteerde werkgelegenheid, en een overweldigend jaarlijks bevolkingsaccrès, de toelatingen streng aan banden wil leggen, is noodzakelijk en aanvaardbaar. Dat men echter nog steeds de mogelijkheid handhaaft om mede-Nederlanders zonder vonnis bij politiek administratief besluit uit het land te verwijderen, is onder de huidige staatkundige verhoudingen niet meer te verdedigen.

Het is daarom de hoogste tijd dat deze aangelegenheid eens en voor altijd op koninkrijksniveau wordt geregeld, zodat de Nederlander — eenmaal hier gevestigd — zich niet meer als „getolereerd" kan voelen, maar mede door zijn eigen gesteldheid, opgenomen wordt onder de bevolking van een der drie delen van het ondeelbaar Koninkrijk.

Willemstad, 5 januari.

Mr I. C. Debrot

DIENARES EN RIVALE VAN DE PARTIJ

Zonder geheime politie is de Sovjet-staat onbestaanbaar

(Van een bijzondere medewerker)

Een kostschool voor aristocratische meisjes, het Smolny-instituut, even buiten St. Petersburg, was het vruchtbeginsel, waaruit zich de Sovjet-politiestaat zou ontwikkelen, het ei van de Leviathan. De ooggetuigen van de oktoberrevolutie hebben ons de haveloze mannen beschreven, die bij knetterende wachtvuren het hoofdkwartier van Lenin en Trotzky beveiligden, en zij hebben ons de naam genoemd van de man, die deze bewaking organiseerde en leidde. Feliks Edmundovitsj Dzjerzjinski werd op 11 september 1877 in de buurt van Wilna (Polen) geboren uit tamelijk welgestelde ouders. In zijn jongensjaren koesterde hij het plan priester te worden, maar dat ideaal verwaterde langzamerhand en omstreeks zijn negentiende jaar begon Dzjerzjinski een carrière als beroepsrevolutionair. Hij is, door een nimmer falend instinct geleid, doorgedrongen tot de kern van Sovjetleiders en bij de interne verdeeldheden, die daar heersten of ontstonden, heeft hij steeds de winnende zijde gekozen. Reeds in het Smolny-instituut kreeg Dzjerzjinski de leiding van een speciale sectie in het Militair Revolutionair Comité die was belast met de strijd tegen de contrarevolutie. Hij was ook de aangewezen figuur om op te treden als hoofd van de Buitengewone Commissie ter Bestrijding van Contrarevolutie en Sabotage (Tsjrezvutsjainaja kommissija po bor'be kontrrevoljoetsijej i sabotazjem) die naar de Russische beginletters Tsjeka werd genoemd. Deze Tsjeka nu heeft onder leiding van Dzjerzjinski nagenoeg alle kenmerken ontwikkeld, die na haar GPOe, OGPOe, NKVD en NKGB hebben bezeten. De Tsjeka ontleende haar bestaan niet aan enige conceptie van het Romeinse recht. Alexander Herzen had het rooms-katholicisme, de bourgeoismaatschappij en het Romeinse recht al omschreven als een drievuldig kwaad, dat Rusland nooit zou aanvaarden. Zelfs de basis van het „socialistische rechtsbewustzijn" was te eng voor de Tsjeka, die bedoeld was als het vliegwiel van de revolutie, het instrument van de proletarische dictatuur.

De bloedige vervolging van politieke opposanten, de uitoefening van een massa-terreur, de bestraffing niet alleen van afzonderlijke delinquenten, maar van ganse verdachte categorieën, en de uitschakeling van potentiële tegenstanders, sociaal-politieke profylaxe genoemd, hebben de sfeer in de Sovjet-Unie voor altijd bepaald. De geheime politie heeft als behoedster van de communistische orthodoxie een geweldige macht gekregen. Zij is opgezet als dienares van de partij, maar tal van ontwikkelingen in de Sovjet-Unie zijn onverklaarbaar, als men haar niet tevens beschouwt als de rivale van de partij.

Zonder twijfel het beste boek, dat tot dusver over de Russische geheime politie is verschenen, is een Amerikaanse studie, die thans onder redactie van Simon Wolin en Robert M. Slusser is verschenen 1). Vooral de historische inleiding van de beide samenstellers en een schets over de persoonlijkheid van Dzjerzjinski door Konstantin Shteppa zijn van hoge kwaliteit. Er zijn verder bijdragen over de organisatie van de geheime politie, haar methoden en haar bruikbaarheid. De betrouwbaarheid van dit laatste materiaal valt moeilijk te controleren, maar het maakt een degelijke indruk.

Nikita Sergievitsj Khroesjtsjev heeft destijds in zijn befaamde toespraak tot het Indische parlement beweerd, dat het terrorisme de bolsjewieken is opgedrongen door hun tegenstanders. Wolin, Slusser en Shteppa tonen zakelijk en duidelijk aan, dat de Sovjetstaat onbestaanbaar was en is zonder terreur. De Poolse romanticus die Dzjerzjinski was vertoonde trekken van wreedheid en onverbiddelijkheid, die door Lenin stelselmatig zijn aangemoedigd. Dzjerzjinski en Lenin deelden een diepe bewondering voor de Jacobijnen en de passage waarin Marx de Communards van 1871 verwijt dat zij de terreur niet voldoende hebben uitgebuit, behoorde tot beider parate kennis. Zelfs Trotzky, die later uit het Kremlin is gejaagd, had op dit punt zeer besliste denkbeelden. Van hem is de zinsnede afkomstig: „Wij zullen het koninkrijk van het socialisme niet betreden met witte handschoenen op een dansvloer".

Wat er onder Stalin van de geheime politie is gemaakt, heeft Khroesjtsjev in zijn rede tot het Twintigste Partijcongres uitvoerig verteld. De sinistere Yagoda en de aantoonbaar krankzinnige Jezjov richtten ware bloedbaden aan, maar nergens overtroffen zij Feliks Edmundovitsj in raffinement en nergens betraden zij paden, die hij niet gebaand had.

Het is in dit verband de moeite waard eraan te herinneren, dat Khroesjtsjev bij het twintigjarig bestaan van de geheime politie op 20 december 1937 een van de ere-gasten was in het Bol'sjoi-theater. Mikojan sprak de feestrede uit.

Na de dood van Stalin en de val van Beria heet de activiteit van de geheime politie te zijn gebreideld. Vorig jaar mei las de president van het Opperste Gerechtshof, Volin, aan een Franse delegatie de tekst voor van een tot dan toe nimmer gepubliceerd decreet, waarbij de Speciale Raad (Osobue Sovjesjtsjanije), het gevreesde veemgericht van de M.V.D., in september 1953 werd opgeheven. Maar de opstandige bewegingen, waartoe de „détente" aanleiding gaf, in Polen, Hongarije en elders, hebben tot een herleving van de activiteit van de geheime politie geleid. Het „comité voor de staatsveiligheid", zoals de vroegere Tsjeka thans heet, staat onder leiding van kolonel-generaal I. A. Serov, die in het Westen de bijnaam „Iwan de Verschrikkelijke" draagt. De laatste tijd duikt zijn naam meer en meer op en hij stelt aan het Russische volk en aan de Russische geleerden de omineuze eis „waakzaam" te zijn.

Het overigens voortreffelijke boek van Wolin en Slusser houdt zich nauwelijks op met de wijze, waarop de Sovjet-burgers het Tsjekistische regime ondergaan. Daarvoor kunnen wij echter verwijzen naar een ander boek, nl. „Die Revolution entlässt Ihre Kinder" van Wolfgang Leonhard 2). Al eerder is de Nederlandse vertaling van dit boek besproken. Sindsdien is ook een Engelse versie (Child of the Revolution, Collins) en een goedkope Duitse uitgave verschenen 3). Het boek van Leonhard is zo instructief en in het kader van het hier besproken onderwerp zo verhelderend, dat het deze herhaalde vermelding stellig verdient.

In Leonhard ontmoeten wij niet het gebruikelijke type van de renegaat, die eerst moet beschrijven, hoe hij communist is geworden, en die daarna moet uiteenzetten, hoe hij het communisme weer heeft afgezworen. Leonard is niet communistisch geworden. Hij was het al. Als kind is hij met zijn communistische moeder uit Duitsland naar de Sovjet-Unie gegaan. Daar is hij opgeleid voor de „inner circle", waarmee Walter Ulbricht na de Tweede Wereldoorlog naar de Sovjetzone van Duitsland terugkeerde. Zijn verblijf in Pankow deed Leonhard als Sovjet-communist geen goed en hij bekeerde zich uiteindelijk tot de Titoïstische variant van het communisme; in Joegoslavië vond hij de toevlucht, die hij nodig had, toen het Tsjekisme ook hem op het spoor dreigde te komen.

Van de twee machtige factoren, die de Sovjet-mens moeten voortbrengen, indoctrinatie en intimidatie, geeft hij sprekende illustraties. Aan de arrestatie en deportatie van zijn moeder maakt Leonhard duidelijk, hoe de indoctrinatie sterk genoeg is om de persoonlijke onlust, die van intimidatie en terreur het gevolg is, ten dele op te heffen. De waanzinnige terreur, die bekend staat als de Jezjovsjtsjina (1936-38), heeft Leonhard zelf meegemaakt en wij laten tot slot een anecdote volgen, die in die tijd in Moskou de ronde deed en die de „Vier uur 's morgensmop" heette.

De N.K.V.D. verrichtte zijn arrestaties meestal in de nanacht. Om vier uur in de morgen werd er op de deur geklopt van een huis te Moskou, waar vijf gezinnen woonden. Iedereen sprong dadelijk uit zijn bed, maar niemand durfde open te doen. Allen stonden bevend te wachten voor hun kamerdeuren. Het kloppen werd sterker. Eindelijk vatte een van hen, Abram Abramovitsj, moed. Hij opende de deur. De anderen hoorden hem een poosje fluisteren met iemand, die buiten stond. Toen draaide hij zich om naar zijn sidderende huisgenoten. Zijn gezicht straalde: „Maak je geen zorgen, kameraden, het is niets. Het huis staat in brand".

VAN TSJEKA TOT K.G.B.

De Russische geheime politie, waarvan in bijgaand artikel sprake is, heeft sinds 1917 tal van namen gevoerd. Over de Tsjeka, later Vtsjeka genoemd, is al een en ander gezegd. In 1922 kwam in de plaats van de Tsjeka een „Politieke Staatsadministratie" (Gosoedarstvennoje Polititsjeskoje Oepravlenije, GPOe), wederom onder Dzjerzjinski, die tevens titularis van het volkscommissariaat van binnenlandse zaken (Narddnii Kommisariat Vnoetrennuk Del, NKVD) was. Bij de eigenlijke vorming van de Sovjet-Unie in 1923 werd de geheime politie als „Verenigde Politieke Staatsadministratie" (Ob'jedinjonnoje Gosoedarstvennoje Polititsjeskoje Oepravlenije, OGPOe) verheven tot de rang van volkscommissariaat. Ook nu behield Dzjerzjinski de leiding. Na zijn dood, in 1926, kwam de OGPOe enige tijd onder Menzjinski, maar die liet, onder het voorwendsel van zijn slechte gezondheid, de dagelijkse leiding over aan zijn plaatsvervanger, Yagoda. In 1934 stierf Menzjinski en Yagoda kwam nu aan het hoofd van een uitgebreide NKVD, waarin de kern van de OGPOe werd opgenomen. In september 1936 maakte Yagoda plaats voor Jezjov. Beide figuren gingen overigens in 1938 aan hun eigen apparaat te gronde. Jezjov's plaatsvervanger, Lavrenti P. Beria, kwam in december 1938 aan de macht. Wederom werd de geheime politie nu afgescheiden van de NKVD en verheven tot Volkscommissariaat voor Staatsveiligheid (Narodnii Kommissariat Gosoedarstvennoi Bezopasnosti, NKGB). Beria controleerde echter beide instanties. Toen de volkscommissariaten in maart 1946 werden herdoopt in ministeries, werden de namen NKVD en NKGB respectievelijk veranderd in MVD (Ministerstvo Vnoethennuk Del) en MGB (Ministerstvo Gosoedarstvennoi Bezopasnosti). Na de val van Beria werd de geheime politie ten derden male losgemaakt van binnenlandse zaken. I. A. Serov is nu voorzitter van een „Comité voor Staatsveiligheid", zoals de geheime politie nu heet (Komitet Gosoedarstvennoi Bezopasnosti, KGB). Kroeglov's plaats als hoofd van de MVD is in februari van het vorig jaar overgenomen door N. P. Doedorov.

Bij de foto's: Twee figuren, die de Russische geheime politie in het verleden hebben geleid, en die als zodanig het gezicht van de Sovjet-Unie hebben helpen bepalen. Feliks Dzjerzjinski (links) was van de aanvang belast met de beveiliging van de Sovjet-staat. Hij was de oprichter van de Tsjeka. Jezjov (boven) gebruikte de geheime politie om zijn bloedige nachtmerries te verwerkelijken. Hij was aantoonbaar krankzinnig, maar de dictator Stalin heeft hem niettemin jarenlang zijn gang laten gaan. De „zuivering", die hij leidde, is de geschiedenis ingegaan als de „Jezjovstsjina".

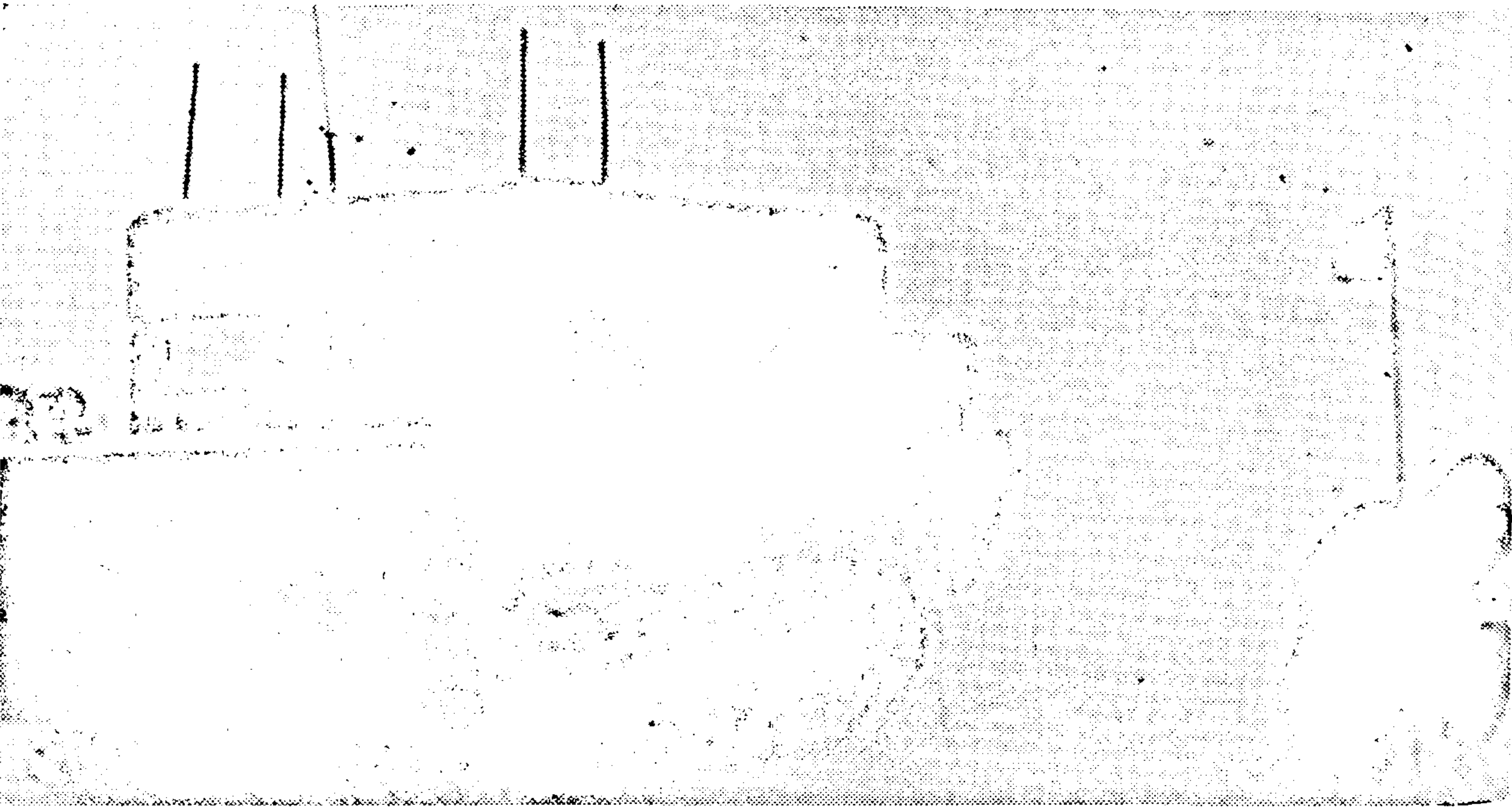
Nederland zendt deskundigen uit

's-Gravenhage. — Ter uitvoering van het Nederlandse technische hulpprogramma is de heer H. H. Roose te 's-Gravenhage uitgezonden naar Israel om adviezen te geven inzake ontwikkeling van de revalidatie van blinden en de landelijke organisatie van het werk ten behoeve van blinden. De heer Roose, die ongeveer een jaar geleden reeds een kort bezoek bracht aan Israel om een studie te maken van de blindenzorg, is op 1 januari j.l. naar Israel vertrokken. De duur van deze uitzending is gesteld op een jaar.

Ir. E. E. Hens te Den Haag heeft een benoeming geaccepteerd vanwege de plan organisatie in Iran in de functie van hoofd van de afdeling communicaties. Zijn werkzaamheden zullen betrekking hebben op de coördinatie van diverse projekten van wegenaanleg, spoorwegen, vliegvelden en andere openbare werken.

De heer Hens, die tot voor kort chef was van de technische afdeling van de Unrwa te Beyrouth, vertrekt deze maand naar Teheran. De duur van de uitzending is gesteld op twee jaar.

Dezer dagen behaalde de bekende bergbeklimmer en ontdekkingsreiziger Sir Edmund Hillary een moedige overwinning op de barre natuur. In verband met de onderzoekingen van het geophysisch jaar waren er expedities geprojekteerd naar de Zuidpool. Hiervan werd voor een groot gedeelte de leiding gegeven aan Edmund Hillary. Hij is de eerste expeditieleider, die over land de Zuidpool bereikte. Dr. Fuchs, die van de andere kant onderweg is, zal hem daar ontmoeten. Thans is dus zijn eerste doel bereikt. Het gebied, dat voor verdere onderzoekingen in aanmerking komt wordt onder zware weersomstandigheden nauwkeurig met vlaggetjes afgepaald.

ERIC de Noorman: DE GOUDEN DROOM

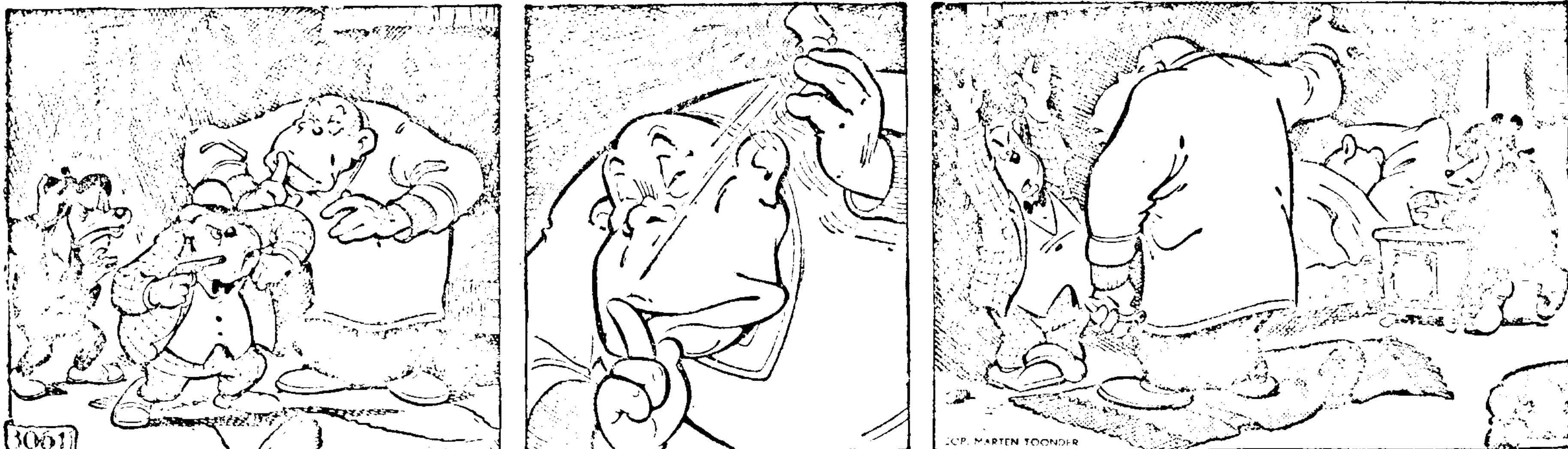
33—37 „Wat wildede krijger van Hake mij zeggen?" Ondanks de zorgen en het verdriet om Erwin houdt die vraag de Noorman bezig tijdens de overtocht naar het vasteland. „Het doet er ook eigenlijk niet toe", mompelt hij, zich losmakend van de railing. De barre, rotsige kust van Schotland is reeds in zicht; dadelijk gaan zij aan land, het is niet waarschijnlijk, dat hij de man ooit nog zal ontmoeten. „Zet een boot uit voor de vrouwen", beveelt Hake. „Jullie moeten zelf maar zien, dat je aan land komt," zegt hij honend tot Eric en de andere mannen, „schiet op! Van mijn schip af!" Terwijl Winonah en Astara met de kleine Hrulf en Wolf in het bootje worden overgeroeid, laten Eric en zijn mannen zich over boord zakken en waden naar de kant. Het valt de Noorman mee, dat men hun de wapens niet afgenomen heeft. Hij trekt er de wat pijnlijke conclusie uit, dat Hake hen blijkbaar niet meer gevaarlijk acht. Wat verloren staan zij aan het strand. Winonah houdt zich achteraf en de Noorman begrijpt maar al te goed, waarom zij dat doet. Bij een riviertje, dat niet ver vandaar in zee uitmondt, zijn een paar piraten bezig waterzakken te vullen; Erwin is er ook bij. Zonder te letten op de schimpscheuten van zijn nieuwe „kameraden", neemt Eric's zoon afscheid van zijn hond. Hij slaat zijn arm om de nek van het dier en drukt zijn hoofd in het vacht; toen hij nog een kleine jongen was, deed hij dat vaak......

Nu is hij man geworden. Koppigheid en valse schaamte houden hem er van terug, naar zijn vader en moeder te gaan. Maar Wolf is voor hem het symbool van al dat goede en vertrouwde, waar hij tot kort bijhoorde. De gevulde waterzakken zijn inmiddels aan boord gehesen, men roept de achterblijvers. Erwin richt zich op.

Zijn ogen dwalen langs het groepje mannen daarginds en blijven een ogenblik rusten op het bleke, als uit steen gehouwen gelaat van zijn vader. Dan draait hij zich bruusk om en klimt aan boord. Wolf begrijpt er niets van; gaat de jonge meester nu weg zonder hem mee te nemen? Met grote sprongen holt hij naar de waterkant, waar hij hem kwispelstaartend, met zachte jankgeluidjes tracht terug te roepen. Waarom komt hij niet? Instinctief voelt het dier, dat dit weggaan „anders" is dan vroeger.

Het kwispelstaarten gaat steeds langzamer, tot de staart van de hond geheel stil hangt. Dan heft hij de kop omhoog en stoot een luid, klagend gehuil uit als het figuurtje op het achterdek van Hake's Drakar steeds kleiner wordt en ten slotte geheel uit het gezicht verdwijnt.

Heer Bommel en de Achtgever

3061. Bul Super had zich al spoedig over de eerste schrik heengezet. Een enkele blik overtuigde hem er van, dat heer Bommel rustig sluimerde, zodat hij dus alleen maar met deze uit de kracht gegroeide vreemdeling te maken had.

„Een goedaardige dwaas, zo te zien", overlegde de geslepen zakenman bij zichzelf en deze gedachte gaf hem moed. Met een snelle beweging trok hij een revolver die hij op I Oen richtte.

„Handen omhoog!" gromde hij. „Ga tegen de muur staan, lummel!"

„Sstt!" siste de aangesprokene. „Niet schieten maken. Nachtrust niet storen!"

En voordat Super begreep wat er gebeurde had hij hem het wapen ontwrongen.

„Oempf!" stamelde de schurk. Hij deinsde achteruit en hief de handen boven het hoofd. „Ik geef me over, zei hij toonloos. „Bel de politie maar op, lafaard! Met zo'n schietijzer durf je, huh?"

„Ssstt!" fluisterde I Oen dringend. „Slapen laten!"

Met deze woorden verfrommelde hij de revolver tot een vormloos balletje, dat hij achteloos op het kleedje liet vallen. Dit schokte Super zozeer, dat hij sprakeloos bleef staan.

Doch Hieper, die soms zeer snel denkt, begon de gedachtengang van de toegewijde dienaar te begrijpen.

Hij sloop op zijn tenen naar het nachtkastje en greep het kistje met de schatten dat daar naast heer Ollie's bed stond.

„Kom baas", lispelde hij toen, „we moeten weer eens gaan."

Inspecteur Kielstra

Oorspronkelijke politieroman

door L. J. SCHMIDT

72

„Dan zouden ze de garage voor dat doel hebben kunnen gebruiken," merkte de H.I. op, die blijkbaar de argumenten van Bruins niet gek vond, maar zich alleen ergerde aan diens stadhuistaal.

„Dat zou inderdaad mogelijk zijn, ware het niet, dat in de couranten herhaaldelijk gevallen gepubliceerd zijn, waarin de garage een rol speelde, doordat het lijk, dan wel de buit onder de vloer was verstopt. Ook dat ligt voor de hand. Ik moge opmerken, dat wij een uiterst geslepen bende tegenover ons hebben."

De H.I. werd kwaad.

„Maar man, wat wil je nu eigenlijk. Denk je soms, dat ze hem zo maar ergens buiten op de grond hebben neergelegd?.... Bazel toch geen onzin."

Bruins zweeg enige ogenblikken, maar de tijd drong; de wagen had de Benoordenhoutseweg al bereikt.

„Deze suppositie acht ik onaanvaardbaar, maar gedurende de oorlog, zijn in de tuinen van grotere villa's bomvrije kelders gemaakt, soms zelfs ondergrondse woningen, die uit de aard der zaak zover mogelijk van het huis en in de achtertuin liggen. Sommige van deze schuilplaatsen zijn zelfs zo goed gebouwd, dat ze vrijwel onzichtbaar zijn, vooral nu, na al die jaren, de vegetatie de ligging maskeert.

Ik heb reeds naar voren gebracht, dat de kerels voorbereidende maatregelen moeten hebben genomen om in geval van nood te kunnen verdwijnen. Ze moeten dus al een schuilplaats gereed hebben gehad, anders zouden ze de inspecteur niet hebben ontvoerd."

„Verduiveld...... daar heb ik, eerlijk gezegd, niet aan gedacht, maar je hebt volkomen gelijk...... ja...... dat is zo."

De H.I. wond zich op: „Maar vervloekt, het is bij elven, we hebben geen tijd te verliezen."

„Helaas nee," klaagde Bruins. „Daarom mogen we niets verzuimen, we maken een kans, zelfs een goede kans, maar die moeten we uitbuiten. We moeten doen alsof we er zeker van zijn, dat de inspecteur daar is, dat alleen zal ons juist doen handelen. Ik moge u een voorstel doen."

„Vooruit maar, ik luister."

„U gaat met één man de voordeur binnen, twee man onderzoeken de garage grondig en ik ga met rechercheur Hendriks, die in de wagen achter ons volgt, een onderzoek instellen in de tuin. We hebben allemaal sterke zaklantaarns bij ons en een pistool... u toch zeker ook?"

„Ja...... dat is in orde."

„In de volgwagens heb ik een breekijzer, vier dynamietpatronen en mijn gereedschapskist. Hendrik is een handige vent. Het is helemaal niet uitgesloten, dat we aan het verkeerde adres zijn, maar, we hebben dan in ieder geval gedaan wat we konden doen. Laten we hopen op ons gelukkig gesternte."

„Goed Bruins," zei de chef, „ik ga met je voorstel akkoord."

„Wilt u mij dan even vóór we de villa bereiken, uit de wagen zetten, dan vang ik Hendriks op."

Even voor het doel bereikt werd, stapte Bruins uit, waarschuwde rechercheur Hendriks in de volgwagen waarin zes man zaten en vertelde hem in het kort waar het om ging. Hij stopte hem het breekijzer in de handen en stak zelf de dynamietpatronen in zijn zak.

Hij zag de H.I. het bordes van het huis opgaan in het licht van de lamp boven de deur. Twee rechercheurs liepen op de garage toe. Het openen van die deur was voor hun bekwame handen kinderspel.

„Luister," fluisterde Bruins in het oor van Hendriks, „we hebben geen tijd te verliezen. We sluipen direct door naar de tuin en gaan zoeken naar een schuilkelder...... goed begrepen...... die kunnen we herkennen aan een kleine ophoging, maar eerder nog zullen we moeten zoeken naar een deksel of zoiets, wanneer die kelder helemaal is ingegraven. Verder moet je uitkijken naar een ventilator, die boven de grond moet uitsteken, begrepen......?

Let goed op, of je bij het pad, dat grindpad daar..... of je bij dat grindpad een weggetje of paadje vindt, dat naar de ingang van de kelder loopt, snap je..... Opletten...... vooruit!"

Ze klommen over het lage tuinhek door de heg en kwamen in een bed met bloemen, maar trokken zich van de ravage, welke zij ongetwijfeld hadden aangericht, niets aan.

Ze slopen langs de rand van het grindpad, dat aan de zijkanten van het huis liep en als een witachtig waas afstak tegen het duister onder de struiken, die op enige afstand van het huis en het pad een haag vormden.

De hemel was met sterren bezaaid, het huis torende hoog op en scheen in het luchtruim te worden opgenomen. Het was doodstil op deze zijweg.

De beide rechercheurs kropen verder. Bruins langs het grindpad, Hendriks langs de haag. Eindelijk was het einde van het huis bereikt en moest de tuin voor hen liggen.

„Waar nu heen?", fluisterde Hendriks. „Ik zie geen hand voor ogen, kan ik geen licht maken?"

„Neen, nog niet, eerst verder en zien waar dit grindpad eindigt, door die dikke haag kunnen we zelf niet gaan."

Ze kropen op handen en voeten. Plotseling hield het grindpad op. Bruins nam zijn zaklantaarn, trok zijn jas uit en vormde daarmee een scherm boven de lantaarn, die op de grond was gericht.

„Een paadje!"

Vlak naast elkaar kropen ze verder langs het paadje, dat tussen lage heesters liep.

„Vooruit," fluisterde Bruins en keek op zijn horloge, „11.20 uur...... Grote God, we komen te laat......"

Het was doodstil. Een uil kraste. Bruins keek in wanhoop omhoog en zag een ster vallen.

Nadat Alice naar Brussel was vertrokken, voelde Kielstra de onrust in zich groeien. Hij maakte zichzelf bittere verwijten, dat hij de vrouw die hij lief had, aan gewaagde en gevaarlijke avonturen had blootgesteld, gevaarlijk, omdat zij een mooie vrouw was en onbekend met de mentaliteit van degenen met wie zij in aanraking zou komen.

(Wordt vervolgd)

Trupialen voeren zangspel ten tonele

„Valentin verslaat de draak"

Oranjestad. — Zoals eerder aangekondigd zullen de Trupialen vrijdagavond de premiere geven van een groot en groots zangspel „Valentin tegen de draak". Deze premiere gaat in het de Veer theater en men kan thans reeds bij de Aruba Boekhandel en bij Don Simon kaarten kopen voor dit feestelijk gebeuren.

Ofschoon het een spel is dat geheel in het papiaments werd vertaald en aan plaatselijke omstandigheden aangepast zal er ook voor niet-papiaments sprekenden zoveel te genieten zijn, dat wij ook deze groep van onze lezers met klem willen aanraden naar deze byzondere uitvoering te gaan. Telkens weer bij het openbaar optreden van de jeugdgroep Trupialen staat men versteld over de artistieke prestaties en dit keer, nu het een uitvoering betreft ter gelegenheid van het vijfjarig bestaan, kan men er zeker van zijn dat al het vorige nog weer eens met stukken zal worden geslagen.

Van het 62 leden tellende zangkoor werken er vijftig jongens aan dit spel mede.

Daarnaast zijn er nog heel wat „stille" medewerkers van wie wij slechts noemen de costuumontwerpster, Soeur Irena, de decorbouwers Fréres Bernardinus en Antoon en de grimeurs Fréres Adrianus en Canisius. De verlichting wordt verzorgd door de heer L. G. van Doren en een schare van helpers en inspeciënt is Frere Eduardo. De algemene leiding en regie berust in handen van de koorleider, Frére Alexius.

Het vijf bedrijven tellende spel zal later ook in de buitendistrikten worden gespeeld. De meesterlijke papiamentse bewerking en vertaling zijn van de hand van de heren Hubert Booi en Siem Frank.

Om van deze typisch Arubaanse uitvoering te kunnen genieten is het zaak tijdig kaarten te kopen.

Uit Arubaanse Politierapporten

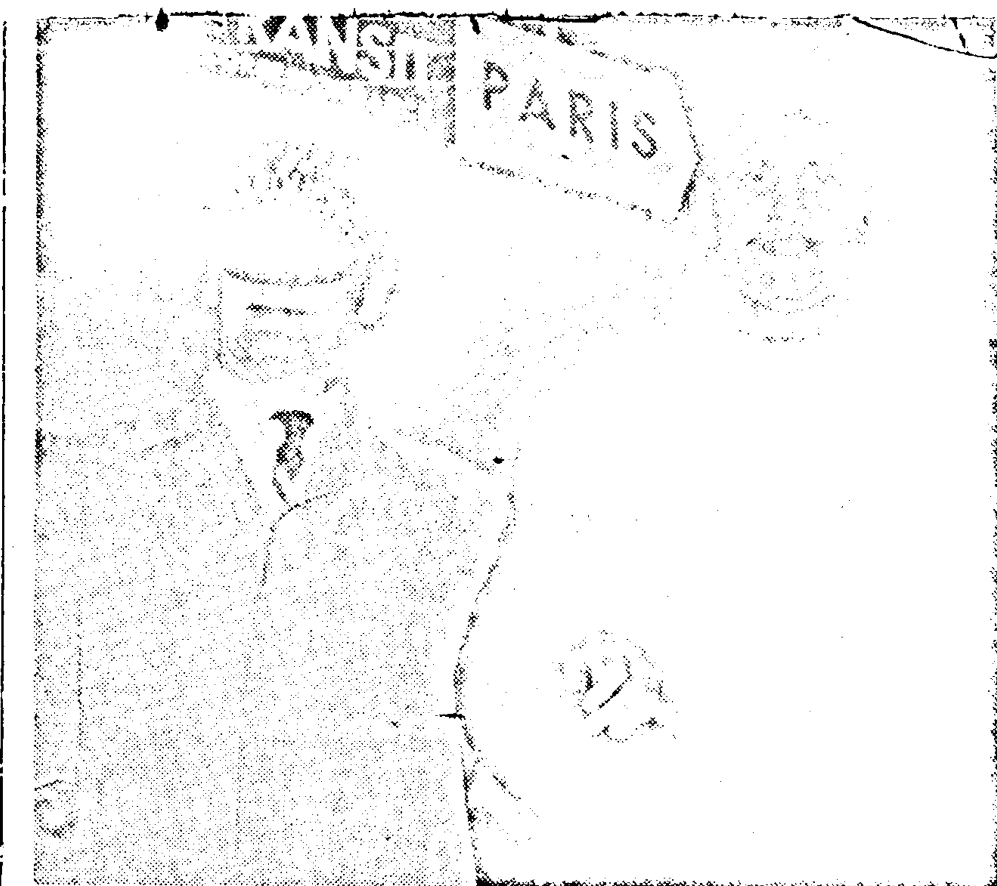
Oranjstad. — Ter hoogte van de Ecury garage vond een botsing plaats tussen twee personenwagens, welke veroorzaakt werd, doordat de bestuurder van één der auto's geen voorrang verleende aan het verkeer op de hoofdweg, toen hij van de weg van de vuilverbranding opreed op het moment dat de bestuurder van de tweede wagen met te grote snelheid kwam aanrijden. De schade beliep in totaal ongeveer achthonderd gulden.

— In Sint Nicolaas werd een portemonnaie met groot geldsbedrag gevonden.

— Een onderzoek wordt ingesteld naar de manier waarop de voorruit van een bij Maria Antonie geparkeerde wagen werd vernield.

— Een dame, die beroofd werd van een bedrag van ongeveer veertig gulden, lette goed op en zij kon aan de politie dan ook een beschrijving geven van de dief. Daarmee was het voor de Sherlocks een peuleschil om de dader aan te houden. De man bekende volmondig.

Een voorbijganger maakte de politie attent op het feit dat even voorbij de politiewacht van Santa Cruz een man op straat lag met bloedend gezicht. De man werd gevonden en verpleegd en daarbij bleek er geen sprake te zijn van een misdrijf, maar van een ongelukkige val, veroorzaakt doordat de man niet vast meer op de benen stond.

Meneer Guth kon op reis gaan, alléén....... met een blinddoek voor, want die voorwaarde was aan het toekennen van de prijs verbonden. Zo arriveerde hij aan de arm van zijn begeleider in Parijs. Het lijkt ons moeilijk vast te stellen wie hier meer valt te laken: de maatschappij, die op het idee kwam, of de man, die zich voor dit experiment leende.

Cosenza. — Op vele plaatsen in de Zuiditaliaanse provincie Bari en op Sicilië is het voorjaarsachtige weer van enige dagen geleden omgeslagen in hagelbuien en natte sneeuw.

Londen. — De "Daily Telegraph" heeft het vermoeden geopperd, dat aartsbisschop Makarios van Cyprus binnenkort naar Londen zal worden uitgenodigd om er te spreken over Cyprus en de opstand.

De Societeit de Gezelligheid

maakt hierbij bekend dat de TREKKING van de LOTERIJ van de SOCIETEIT DE GEZELLIGHEID met als prijs EEN GEMEUBILEERD WOONHUIS gelegen aan de Asteroidenweg op Zeelandia waarvan de trekking op 15 Januari 1958 was vastgesteld, UITGESTELD IS TOT 15 FEBRUARI 1958.

Het huis is vanaf 16 Januari 1958 dagelijks te bezichtigen van 17.00 uur tot 19.00 uur alwaar loten verkrijgbaar zijn.

HET BESTUUR

Departement van Onderwijs en Volksontwikkeling

De Inspecteur van het Onderwijs, maakt bij deze bekend dat aanmelding van leerlingen voor de binnenkort aan te vangen leergang tot opleiding voor het VAKEXAMEN VOOR BENOEMBAARHEID TOT ADJUNCT-COMMIES (Algemeen Gedeelte en Bijzonder Gedeelte Administratie en Financiën) dient plaats te hebben vóór 18 januari a.s.
Aanmelding kan geschieden op formulieren verkrijgbaar op het Departement van Onderwijs en Volksontwikkeling, Johan van Walbeeckplein 2. Formulieren na bovenvermelde datum ontvangen worden niet meer in behandeling genomen.

Willemstad, 13 januari 1958.

Nederlandse katoenindustrie weet haar plaats te handhaven

Grote investeringen noodzakelijk

(Van een correspondent in Nederland)

De Nederlandse Textielindustrie mag een van ouds gevestigde industrie zijn, zij acht zich in het geheel geen oude industrie en ondanks de vele moeilijkheden is men niet van plan bij de pakken neer te gaan zitten, aldus dr. W. F. Kroese directeur van de Textielfabrieken Ten Cate-K.S.W. te Almelo voor het departement Amsterdam van de Nederlandsche Maatschappij voor Nijverheid en Handel, waar hij het woord voerde over „de Nederlandse katoenindustrie in het Westeuropese bestel.

Van de drie pijlers van de Nederlandse K.R.L.- katoe, rayon, linnen) industrie neemt de katoen de belangrijkste plaa's in. Zij het dan relatief een achteruitgang ten gunste van de rayon geconstateerd moet worden. De moeilijkheden waar de Nederlandse katoenindustrie zich voor geplaatst ziet zijn er vele. Export, grondstoffen, technische ontwikkeling, financiering. Euromarkt en vrijhandelsgebied, zijn alle onderwerpen die de nodige aandacht vragen.

De Nederlandse katoenindustrie heeft haar groei voor een belangrijk gedeelte te danken aan de export naar Nederlands-Indië. Het wegvallen van deze exportmarkt na de tweede wereldoorlog heeft men op weten te vangen. Voor de oorlog was het grootste gedeelte van de produktie bestemd voor de Oost. Thans neemt het binnenland het grootste deel van de produktie af en is de export in volgorde van belangrijkheid gericht op Europa, Afrika en Amerika. Europa neemt hierbij veruit de belangrijkste plaats in. In dit licht gezien is het belangrijk dat de katoenindustrie de Euromarkt niet vreest, d.w.z. dat men een werkelijk vrije markt niet vreest. Dr. Kroese haalde de ontwikkeling van de textielhandel tussen de Beneluxpartners — die van 1949 tot 1956 van 100 tot 215 is gestegen — als voorbeeld aan.

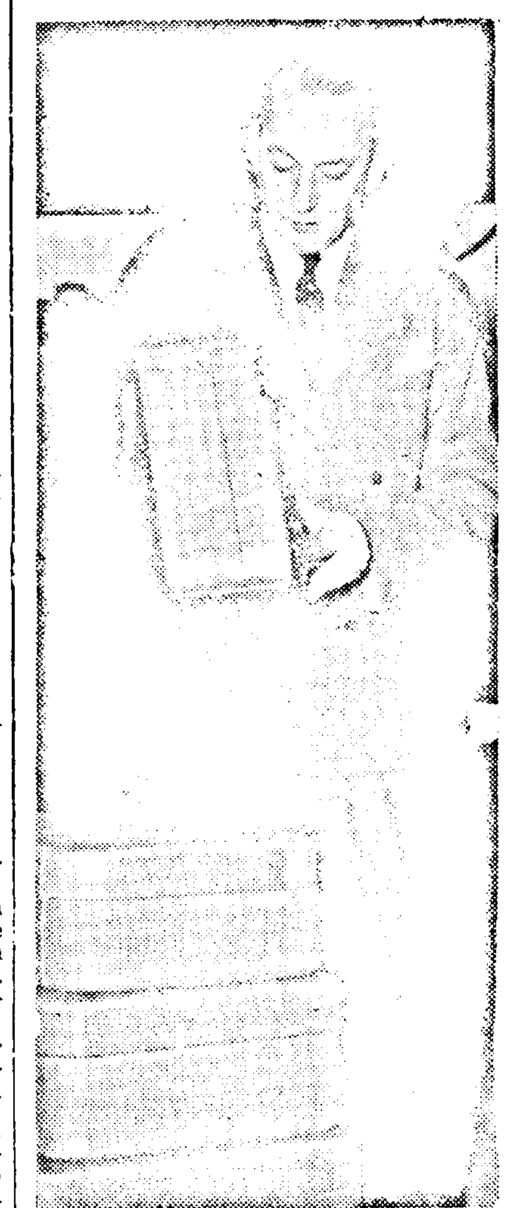
De totale productie der wereld-katoenindustrie is in de laatste jaren aanmerkelijk gestegen. Ook heeft een belangrijke geografische spreiding plaats gehad. Vele van de z.g. „nieuwe landen" hebben de produktie van katoenprodukten ter hand genomen. Van de vroegere toestand dat 90 pct. van de ruwe katoen in Europa werd ingevoerd om be- en verwerkt weer geëxporteerd te worden — vaak naar de landen van herkomst — is geen sprake meer. De wereldconsumptie van katoenprodukten is eveneens in belangrijke mate toegenomen Voor een groot gedeelte is dit een gevolg van consumptievergroting van de „nieuwe" landen.

Opmerkelijk is dat de wereldhandel in katoenprodukten ondanks de toegenomen produktie en consumptie een inkrimping te zien geeft. Hoofdzakelijk is dit toe te schrijven aan de verminderde activiteit van landen als Engeland, Frankrijk en Italië. Nederland vormt hier de gunstige uitzondering, aldus dr. Kroese.

Over de grondstoffenpositie toonde dr. Kroese zich niet ontevreden. Nu de grote voorraden in de Verenigde Staten niet meer als een dreiging boven de markt hangen is het prijsniveau enigszins gestabiliseerd. Dit prijsniveau ligt nu ongeveer gelijk met dat van de kunstmatige vezel, hetgeen de concurrentiemogelijkheden vergroot. Allerwege wordt thans — ook in internationaal verband — de aandacht van het publiek op katoen gevestigd. Een verandering van de Amerikaanse katoenpolitiek kan de situatie echter weer geheel doen omslaan.

In de laatste jaren is er voor enorme bedragen geïnvesteerd in de Nederlandse katoenindustrie. Per arbeider is thans in verhouding tot 1938 ongeveer het twintigvoudige geïnvesteerd. In de komende jaren zullen nog zeer grote investeringen — hoofdzakelijk diepte — investeringen noodzakelijk zijn. Men schat dat hiervoor jaarlijks bedragen van ƒ 180 tot ƒ 200 miljoen aangewend zulien moeten worden. In verhouding tot andere industrietakken is de winstcapaciteit van de katoenindustrie lager.

Ten aanzien van het vraagstuk van lonen en prijzen merkte dr. Kroese nog op dat hij voorstander is van loonbewaking. Prijsbewakin achtte hij niet nodig, daarbij wijzend op het gunstige prijsverloop in de katoenbranche.

De burgemeester van Utrecht, Jhr mr C. J. A. de Ranitz, opende de vijfde Wintervakbeurs voor lederwaren en koffers in de Jaarbeursgebouwen.

Venezolaanse regering opnieuw gewijzigd

President Jimenez beheert portefeuille van defensie

Caracas (Reuter/AFP/ANP). — President Marcos Perez Jimenez heeft maandagavond opnieuw wijzigingen in zijn regering aangebracht. Tot minister van binnenlandse zaken is benoemd Antonio Perez Vivas die tot nu toe gouverneur van Tachira was. Zijn voorganger generaal LLovena Perez krijgt zijn oude functie van minister van verkeer terug. Tot minister van onderwijs is benoemd de geleerde Humberto Fernan. Hedenmorgen is zijn voorganger generaal Nestor Prato chef van de generale staf geworden.

President Perez Jimenez deelde in een radiorede mede dat hij de portefeuille van defensie onder zijn beheer neemt om een blijvende eenheid van de strijdkrachten te verzekeren.

Generaal Romulo Fernandez, die de vorige week bij de kabinetswijziging deze portefeuille kreeg, „zal het land voor een officiële zending verlaten". Later werd gemeld, dat generaal Romulo Fernandez, de gewezen minister van landsverdediging, per vliegtuig naar Havanna is vertrokken.

Wat ook het resultaat zal zijn van de regeringscrisis in Venezuela, zij wijst niet in de richting van een democratisering van de regeringsvorm. Dit is de slotsom, waartoe bevoegde waarnemers te Washington komen die de gebeurtenissen te Caracas sedert de mislukte revolte van 1 januari nauwlettend volgen.

De strijd die thans gaande is tussen de delen van de Venezolaanse weermacht wijst er op dat de opstand — al was deze in haar oorsprong een reactie op het „plebisciet" dat het mandaat van president Jimenez voor vijf jaar moest verlengen — in de eerste plaats een poging is geweest, ondernomen door minder bevoorrechte elementen in de weermacht om posities te verkrijgen, die tot nu toe alleen zijn gereserveerd voor het landleger.

Ook blijkt wel dat, ondanks hun pogingen daartoe, de politieke oppositiepartijen, althans tot nu toe, er niet in zijn geslaagd in de gebeurtenissen een rol van betekenis te spelen. Of president Jimenez er wel of niet in zal slagen aan de macht te blijven, de Venezolaanse regering zal vooreerst in handen blijven van de militairen. Dit zou overigens in de lijn der traditie liggen, zo meent men te Washington verder, want in zijn gehele geschiedenis heeft Venezuela slechts eenmaal een burger-regering gekend, die van de schrijver Romulo Gallegos, van de „Accion Democratica", die in april 1948 door verkiezingen aan het bewind kwam en zes maanden later werd verjaagd door een militaire junta van generaal Delgado Chalbaud. Deze laatste werd, nadat hij in 1952 was vermoord, opgevolgd door Perez Jimenez.

Radiolamp ter grootte van lucifer

Parijs. — De Franse P.T.T. heeft bekendgemaakt, dat er in haar laboratorium een radiolamp ter grootte van een lucifer is geconstrueerd, die een belangrijke verbetering ten aanzien van de in de V.S. uitgevonden transistors betekent. Terwijl het Amerikaanse apparaat alleen bruikbaar is voor lage frequenties en geen nut heeft voor geleide projectielen, televisie en andere telecommunicaties, kan de Franse vinding, „tecnetron" genaamd, worden gebruikt voor frequenties tot duizend megahertz.

De „tecnetron" is geperfectioneerd door de 53-jarige, uit Polen afkomstige Stanislas Teszner. De Franse staatssecretaris voor de PTT verklaarde, dat „Frankrijk nu geen minderwaardigheidscomplex op het gebied van de elektronica behoeft te hebben.

Brindisi. — De Britse Skymaster, die kortgeleden door Albanese straaljagers gedwongen werd in Albanië te landen, is onlangs op het vliegveld van Brindisi geland.

De Albanese autoriteiten hadden het toestel vrijgegeven. De Skymaster zal van Brindisi naar Groot-Brittannië terugvliegen.

De piloot verklaarde dinsdag even binnen het Albanese luchtgebied gevlogen te hebben.

Wenen. — Volgens het Weense blad „Neuer Kurir" zal bondskanselier Julius Raa van Oostenrijk in het komende voorjaar — waarschijnlijk in april — een bezoek aan Moskou brengen.

Te Hilversum vierde de oud-burgemeester Colijn zijn gouden bruiloft. De heer Colijn is burgemeester van Boskoop en Alphen geweest en de laatst overgebleven broer van de oud-minister-president.

New York. — De V.S. hebben met Nepal en India een akkoord getekend betreffende de aanleg van wegen met een gezamenlijke lengte van 1.450 km in Nepal, waardoor de verbindingen tussen dit land en India zeer zullen worden verbeterd. Het werk, dat ongeveer 38 miljoen gulden zal kosten, zal in vijf jaar worden voltooid.

Indonesië verwerpt Nederl. protest bij Verenigde Naties

„Geen enkele onderneming genaast en geen enkele Nederlander uitgewezen!"

New York. — De Indonesische regering heeft het Nederlandse protest bij de Verenigde Naties inzake de actie tegen Nederlandse burgers in Indonesië verworpen.

In een brief aan de secretaris-generaal der V.N. wordt o.a. gezegd, dat de Nederlandse bewering, dat de Indonesische acties een uitdaging aan de V.N. inhouden „een klaarblijkelijke verdraaiing van de feiten is, daar deze acties een reactie zijn op het halsstarrige Nederlandse standpunt in het zich verzetten tegen de wil van de overweldigende meerderheid van de leden der V.N.

De Indonesische ambassadeur te Washington, Sastroamidjojo, die de brief met een begeleidende nota — die hij verzocht beide te laten circuleren onder de leden der V.N. — aan Hammarskjoeld aanbood, zegt daarin o.a. verder, dat geen enkele Nederlandse onderneming is genaast, doch dat de regering het oppertoezicht op zich heeft genomen om er zeker van te zijn, dat ze in werking zullen blijven. Er is geen massale uitwijzing van Nederlanders bevolen. „Het vrijwillige vertrek geschiedde geheel in overeenstemming met de menselijke beginselen" en de maatregelen tegen de K.P.M. en de Nederlandse banken zijn genomen om een dreigende overplaatsing van schepen alsmede goud en andere activa naar het buitenland te voorkomen.

Asiento I slaat Veendam I in pittige en sportieve strijd

Willemstad. — Op het stadion van Suffisant werd gisteravond weer een sportieve en aardige voetbalwedstrijd gespeeld tussen Asiento I en Veendam, waarbij het de veel oudere spelers van Asiento, waarvan de jongste 18 jaren was, nl. Parabier, het wonnen van de veel jongere en vluggere spelers van Veendam.

Bij de aanvang leek het er op alsof Asiento een grotere nederlaag zou moeten incasseren daar de Veendam voorhoede met zeer snelle passes direkt het doel van Asiento met Houdijk tussen de palen bekogelde, doch Houdijk ving ze netjes op. De voorhoede van Asiento liet zich ook niet onbetuigd en er werden zeer goede combinaties opgebouwd door Hoopenbrouwers en Hoogdalem en waarbij deze laatste een paar goede schoten op het doel loste, die goed door keeper Winfred van Veendam werden opgevangen. Enige goede opgezette aanvallen van de Veendammers werden te niet gedaan door het hechte backstel van Asiento aangevoerd door Herwig die goed werd bijgestaan door Tolsma en de Bruyes, die er voor zorgden dat het heiligdom verschoond bleef.

Het was Houdijk die op prachtige wijze een goed schot van de midvoor van Veendam opving en daardoor een doelpunt voorkwam. De Asiento voorhoede bleef maar aanvallen en werd daar bij goed gevoed door zijn kanthalfs waarbij het Boonstra was die de vlugge midvoor en rechtsbinnen van Veendam geen kansen gaf tot vrij schieten. Het eerste doelpunt werd gemaakt uit een goede voorzet van Hoppenbrouwer uit rechts en het was Myer die op magistrale wijze inkopte en met dit juweeltje van een doelpunt zijn vereniging de leiding bezorgde. Myer is een bekende zwoeger op de midvoor plaats en het was schitterend werk van hem om op deze wijze de bal direkt in te koppen. Hoe of Veendam ook probeerde de gelijkmaker te forceren het wou maar niet lukken en de stand ging in met 1—0 voor Asiento bij de rust. Na de rust kregen wij een vlugger spelpeil van Veendam doch door het niet uitkijken voor het buiten spel valletje dat werd opgezet door de backs van Asiento konden zij niet hun doel bereiken door het vlugge en korte spel. De backs van Asiento moesten van hun kant alles in het werk stellen om deze voorhoede van Veendam die nu agressiever werd in toom te houden en het was weer Herwig die op rustige wijze alle gevaar deed keren. De Asiento voorhoede zwoegde maar door om haar voorsprong te vergrooten en dit harde werken werd beloond toen de vlugge Meyer met een pracht schot uit een voorzet van links de stand bracht op 2—0 voor Asiento. Dit verre schot van Meyer werd verkeerd beoordeeld door de keeper van Veendam en een volgens ons meer naar voren uitlopen om op te vangen zou mogelijk effectiever zijn geweest. De Veendammers lieten echter de moed niet zinken en het is op het nippertje geweest dat zij een tegenpunt gemaakt hadden toen de rechtsbuiten Alkema netjes had omspeeld, doch Tolsma redding bracht door de bal van hem te ontfutselen.

Op de backlinie hadden de Bruyes en Tolsma handen vol werk en het was aan hun goed inzicht dat de goede opgezette aanvallen van Veendam verbroken werden. De verre schoten van de Veendammers werden op keurige wijze door Houdijk opgevangen en vooral zijn opstelling was af. Het was een goed 15 minuten voor het einde dat er bij een goede combinatie van de Asiento voorhoede de bal terecht kwam bij Myer, deze doorgaf aan Kees Hoogdalem en met een ver en goed geplaatst schot keeper Winfred weer het nakijken gaf en de stand bracht op 3—0 voor Asiento. Wij zagen Herwig dat Veendam had versterkt op de backlinie en het was duidelijk te merken dat hij steeds goed is. Het is al met al een pittige wedstrijd geweest en de leiding was in handen van de goed fluitende en bekende referee van Ham. De belangstelling was groot waaronder vele dames alsook voorzitter Mordy Maduro van de CVB, die vóór deze wedstrijd de training van Jong Holland had bijgewoond.

Ned. Olymp. Comité nam besluiten

Den Haag. — Het Nederlandsch Olympisch comité heeft op een buitengewone algemene vergadering het rapport van de studiecommissie voor de reorganisatie behandeld. Dit rapport houdt in dat het gereorganiseerde N.O.C., samengesteld uit vertegenwoordigers van de olympische sportbonden, zich voortaan uitsluitend zal bezig houden met de zuiver olympische taken (verbreiding van de olympische gedachte in Nederland, voorbereiding van en deelneming aan de olympische spelen, het organiseren van de spelen wanneer deze aan een stad in Nederland worden toegewezen). Voorts concludeert het rapport tot oprichting van een nationale sportfederatie waarin alle organisaties, die in Nederland werkzaam zijn op het gebied van de lichamelijke opvoeding en de sport, kunnen worden opgenomen.

Schaats-nieuws

Oslo. — De drie landen-schaatswedstrijd Noorwegen-Zweden-Nederland in Oslo is met ruime voorsprong door de Noren gewonnen. Nederland eindigde door teleurstellende resultaten op alle afstanden als derde. Eindklassement: Noorwegen 205 punten, 2. Zweden 162,5 p., 3. Nederland 106,5 pnt.

Overaanbod op oliemarkt zal in 1958 aanhouden

New York. — Volgens Eugene Holman, president-commissaris van de Standard Oil Company of New Jersey, zullen het overaanbod op de oliemarkt en een zekere onstabiliteit van de prijzen in 1958 aanhouden. De vooruitzichten op langere termijn beziet hij echter met volkomen vertrouwen. Holman verklaarde, dat een voortdurende stijging van de vraag naar olie is te verwachten, al zal de jaarlijkse stijging minder groot zijn dan de laatste jaren het geval is geweest.

De Standard Oil Company of New Jersey heeft voor 1958 weer een grote kapitaalbegroting. Naar raming zullen de kapitaaluitgaven ongeveer 1250 miljoen dollar bedragen. Eenzelfde bedrag werd ook voor 1957 voorspeld, maar in dat jaar zullen de werkelijke uitgaven vermoedelijk ongeveer 1,4 miljard dollar belopen.

Het American Petroleum Institute heeft bekend gemaakt, dat in de week tot 20 december van vorig jaar de Amerikaanse raffinaderijen gemiddeld 7.712.000 vaten olie per dag hebben verwerkt, of 62.000 vaten per dag minder dan in de voorafgaande week en vergeleken met gemiddeld 8.061.000 vaten per dag in de overeenkomstige weekperiode van het vorige jaar.

De produktie van ruwe olie bedroeg gemiddeld 6.914.800 vaten per dag, of 30.600 vaten meer dan in de voorafgaande week en vergeleken met 7.376.100 vaten per dag in dezelfde week van het vorige jaar.

De voorraden stookolie vertoonden in de week tot 20 december een aanzienlijke daling, maar de voorraden benzine gaven een stijging te zien. Het een en ander houdt verband met de tijd van het jaar.

De president der British American Oil Company Limited heeft medegedeeld, dat de maatschappij in 1958 ongeveer 147 miljoen dollar zal besteden aan exploratie en ontwikkeling, uitbreiding van raffinaderijen en van de afzet- en vervoersfaciliteiten.

Voor de F.A.-cup derde ronde speelde in Engeland dezer dagen West Ham tegen Blackpool. Wright, de Blackpool-linker-buitenspeler (nr 11) en Bond, de West Ham-rechtsback, in een hoofdelijk duel.

Spannende wedstrijden voor de persoonlijke biljart kampioenschappen

Willemstad. — Het is in de afgelopen week in de biljartwereld bij de wedstrijden om de persoonlijke kampioenschappen uitgeschreven door de Curaçaosche biljartbond nogal zeer druk toegegaan door de prachtige en spannende wedstrijden, die er verspeeld zijn.

E. Schob van RBC heeft alle krachten ingespannen om het ook van V. Fullinck te winnen, doch hij moest buigen voor de overmacht en verloor de partij met een gering verschil van 200—180. V. Fullinck heeft zich echter ook moeten inspannen en vooral in de laatste 2 beurten heeft hij zich dapper getoond en won de partij in de 32e beurt. Het was een spannende en sportieve strijd. De kampioen Angel Flores heeft weer eenmaal bewezen een speler van formaat te zijn door met rustig te spelen zijn partij tegen A. Sijlbing van JPF te winnen met 200—41 car. en wel in 11 beurten, hetgeen een mooie prestatie is. Hij was bijzonder op dreef en liet een technisch en beheerst spel zien. De stand bij 10 beurten was Flores 154, Sijlbing 41. In de 11e beurt wist Flores een serie van 78 car. te maken, hetwelk de doorslag gaf in deze partij. Ook wist Flores een moyenne van 18.18 te halen, hetgeen een nieuw record is op zijn naam. Volgens onze mening is dit de beste partij, die Angel ooit gespeeld heeft. Na deze gespeelde wedstrijden in de „A" klasse is alleen V. Fullinck nog ongeslagen gebleven, doch resten hem nog twee harde debbers, nl. artijen tegen Sijlbing en Flores. De finale in de „B" klasse moet gespeeld worden tussen Giribaldi en Tjin-Kan-Yet en belooft ook een prachtige strijd te worden van deze twee jonge opkomende biljarters. Tjin-Kan-Yet heeft aan een gelijkspel voldoende om kampioen te worden. En hier volgt het programma van de week:

14 jan. Hellement (Oranje) — C. Specht (RBC) A-kl. club CSC; M. Jansen (CVB) —

17 jan. C. Specht (RBC) — M. Jansen (CVB) „A" kl. club Pol. B.C.; G. Giribaldi (CVB) — H. Tjin-Kan-Yet (JPF) B-kl. club Pol. B.C.

Indonesie staat afwijzend tegenover interventie van U. N. C. I.

Djakarta. — De verklaring van minister Drees aan het dagblad „Het Parool", dat de UNCI, de speciale V.N.-commissie voor Nederland-Indonesische aangelegenheden, tot taak heeft te interveniëren in geschillen zoals het huidige dispuut, heeft in Indonesische regeringskringen een afwijzende reactie gevonden.

Het ministerie van voorlichting in Djakart omschreef de verklaring van de Nederlandse premier als „beweringen, die de zaken in het huidige geschil tussen de beide landen alleen maar gecompliceerder kunnen maken". Men zei, dat dit soort verklaringen niet nieuw is en vervolgde, dat „een dergelijke lastercampagne aan de orde van de dag is, bij reactionnairen in hun propaganda steun te krijgen".

Het ministerie van voorlichting verklaarde, dat dr. Drees, „zichzelf vergat", toen hij beweerde „dat de campagne, die door Indonesië voor de bevrijding van West-Irian wordt gevoerd, niet minder beoogt dan een volledige overdracht van het gebied" en in andere beschuldigingen het aannemen van een „discriminerende en vijandige houding" tegen de Nederlanders.

Het ministerie zegt, dat het geschil is vastgelopen als gevolg van de „halsstarrige" houding van Nederland. De „beschuldigingen van de Nederlandse premier", dat het in beslag nemen van Nederlandse zaken en bedrijven heeft geleid tot een nauwelijks verhulde onteigening", noemde het ministerie van voorlichting „volkomen naast de feiten".

De Indonesische regering heeft de Nederlandse bedrijven onder regeringscontrôle gesteld, in overeenstemming met de bepalingen van de staat van oorlog en beleg, om wanorde te voorkomen en het normaal functioneren van deze bedrijven en ondernemingen te verzekeren.

Lloyd's informeert naar status KPM-schepen in Indonesie

Londen. — De Engelse ambassade te Djakarta heeft ten behoeve van Lloyd's verzekeringsmaatschappij aan de Indonesische regering inlichtingen verzocht over de status van de schepen van de Koninklijke Paketvaartmaatschappij, die thans onder bewaking in Indonesische havens liggen.

Over dit overleg was te Djakarta nog geen officiële verklaring verkrijgbaar. Een woordvoerder van Lloyd deelde mede, dat, aangezien deze aangelegenheid thans wordt behandeld via diplomatieke kanalen, Lloyd hierover geen mededelingen kan doen. Hij zei alleen, dat Lloyd de tussenkomst van het Engelse ministerie van buitenlandse zaken heeft verzocht.

Nederlanders over land van Indonesie naar Nederland

Rangoon. — Twee Nederlanders, de heer W. de Niet, oud-directeur van het weeshuis in Djakarta, en zijn echtgenote, die uit Indonesië zijn geëvacueerd, zijn in Moelmein aangekomen na een reis door de oerwouden met een kleine bestelwagen vanaf Singapore. Zij zijn voornemens over de weg naar Nederland terug te keren, via India, Afghanistan, Turkije, Joegoslavië, Italië, Frankrijk en België.

Neerstorten van atoombommenwerpers verzaakte geen explosie

New York. — De „New York Times" meldt uit Washington, dat er eens een Amerikaanse bommenwerper met een kernwapen aan boord is verongelukt, maar dat het wapen niet is ontploft.

De Amerikaanse regering heeft Groot-Brittannië hiervan op de hoogte gesteld wegens de in dat land levende vrees, dat er een kernontploffing zal ontstaan als een bommenwerper met een kernwapen aan boord neerstort. Het blad deelde mee, dat het ongeluk in de Verenigde Staten is gebeurd, maar het gaf geen verdere bijzonderheden over tijdstip en plaats.

Volgens de „New York Times" kan vuur of een schok een atoombom niet tot ontploffing brengen in de toestand, waarin een dergelijk wapen zich gewoonlijk aan boord van een vliegtuig bevindt. De bom kan aan boord van het vliegtuig op scherp worden gesteld, maar dit gebeurt allen in een hoogst gewichtige reden.

Explosie in centrale postkantoor te Buenos Aires

Buenos Aires. — Een zware explosie in de postpaketten afdeling van het centrale postkantoor van Buenos Aires heeft een ravage aangericht in een deel van het gebouw.

Nog voor een ambulance ter plaatse verscheen, werd een lid van het personeel in ernstige toestand naar een ziekenhuis vervoerd in een postauto.

De politie sloot het gebouw onmiddellijk.

Lambarene. — Monique Eckert, een achttienjarige kleindochter van Albert Schweizer, is in Lambarene aangekomen om in het ziekenhuis van haar grootvader als verpleegster te werken, de Britse Olga Deterding, die er een jaar gewerkt heeft, gaat Lambarene verlaten.

EUROPESE gemeenschapp. markt kan ook voordelen hebben voor andere landen in de wereld

Genève. — Deskundigen op het gebied van de internationale handel van de contracterende partijen der algemene overeenkomst voor tarieven en handel (G.A.T.T.) hebben voorspeld, dat het plan der gemeenschappelijke markt van de zes Europese landen, Frankrijk, West-Duitsland, Italië en de Beneluxlanden, ook voordelen kan hebben voor de andere landen in de wereld.

In een rapport van zeventig pagina's over de mogelijke invloed van deze gemeenschappelijke markt op de wereldhandel zeggen zij, dat de voortdurende welvaart van de zes landen der gemeenschappelijke markt van beslissende betekenis is voor de wereldeconomie in haar geheel. Deze gemeenschappelijke markt zal duidelijk een belangrijke bijdrage tot het welzijn van andere delen van de wereld leveren, al was het alleen maar doordat de economische vooruitgang in de zes landen er door versneld wordt en aldus ook de mate van vooruitgang in West-Europa in zijn geheel. Het rapport bevat voorspellingen over de mogelijke gevolgen van de gemeenschappelijke markt, die gebaseerd zijn op vroegere ervaringen omtrent de werking van gebieden van preferentiële rechten en op een aantal voorspellingen omtrent economische ontwikkeling. Zo zal bijvoorbeeld de netto invoerbehoefte aan voedsel afhangen van de uitwerking van de gemeenschappelijke landbouwpolitiek, zoals deze is vastgesteld in de verdragen van Rome en van de algemene economische groei van de landen. In het rapport wordt medegedeeld, dat er in de afgelopen vijftien jaar een vermindering van bijna twee procent per jaar van de arbeidskrachten in de Amerikaanse landbouw is waargenomen. Het zou niet onredelijk zijn te veronderstellen, dat een soortgelijke vermindering van de arbeidskrachten in de landbouw in de gemeenschappelijke markt tot de mogelijkheden behoort en dat de netto-invoer van voedsel ook een belangrijke bijdrage zal kunnen leveren tot de verbeteringen van de gemeenschappelijke markt, aldus het rapport.

In het rapport worden ook enkele van de mogelijke gevolgen van nieuwe preferentiële tarieven op de markt voor primaire produkten in de landen geanalyseerd.

Het rapport concludeert, dat de tarief-verschillen, die ten gunste van overzeese gebieden worden voorgesteld door invoer van tabak, suiker, rubber en fineer niet ruim genoeg zijn, om geheel en al op te wegen tegen de op het ogenblik hogere produktiekosten in die gebieden, in vergelijking met andere leveringsbronnen. Voorkeursbehandeling van de invoer van koffie en Cacao uit overzeese gebieden schijnt echter potentieel de meest effectieve prikkel tot vergroting van de invoer te zijn.

In het rapport wordt gewaarschuwd, dat de invoering van de gemeenschappelijke markt in de komende twaalf à vijftien jaar noodzakelijkerwijze met zich zal brengen, dat enkele handelspartners een bevoorrechte behandeling genieten. Hieraan wordt echter toegevoegd, dat de ervaring van de laatste jaren doet blijken, dat dit geen ernstige verplaatsing van de handel behoeft te betekenen.

George Meany wekt op tot weerstand aan SOVJET-RUSSISCHE dreiging

Washington. — Gorge Meany, voorzitter van de gecombineerde twee grootste Amerikaanse vakbonden der A.F.L. en C.I.O. heeft in een radiotoespraak een beroep op het Amerikaanse volk gedaan militair, economisch, maatschappelijk en op nog andere gebieden sterker te worden, om het hoofd te kunnen bieden aan de toenemende Sowjetrussische dreiging.

Meany verklaarde dat het onmogelijk is de verzekeringen der Sowjet-Unie, dat zij uit is op een vreedzaam samenleven met andere landen, voor waar aan te nemen. „Mag ik er in dit verband aan herinneren dat de Sowjet-Unie niet-aanvalsverdragen had gesloten met alle landen, die zij thans bezet houdt?" aldus Meany.

Meany legde in zijn betoog de nadruk op de volgende vier punten:

1. De Sowjet-Unie streeft naar wereldoverheersing.

2. Zij is militair thans minstens sterk als de Verenigde Staten.

3. Er heeft zich een teruggang in de Amerikaanse economie voorgedaan, hetgeen de hoop der Sowjets, om hun doel te kunnen bereiken, aanwakkert.

4. De vrees der Amerikaanse bondgenoten voor de Sowjet-Unie is sterker dan hun vertrouwen in het vermogen der Verenigde Staten, om hen tegen een eventuele Sowjetrussische aanval te kunnen verdedigen.

Nieuwjaarsreceptie in Amsterdam. Voor het Paleis op de Dam stonden de Grenadiers en de Koninklijke Militaire Kapel in groot tenue. Zoals ieder jaar ontbrak het ook nu weer niet aan publieke belangstelling. Foto-links: H.M. de Koningin en Z.K.H. Prins Bernhard betreden het paleis om in de Grote Burgerzaal de nieuwjaarswensen van ambassadeurs, zaakgelastigden en gezanten in ontvangst te nemen. Het vaandel wordt gestreken, het Wilhelmus gespeeld. Midden: onder de bezoekers waren ook de Indonesische zaakgelastigde Max Maramis en zijn echtgenote. Rechts: de Pauselijke Internuntius Paolo Giobe op weg naar het Paleis.